

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-855- **3207**

4 / 8 / 2014

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/1/2014 tarihinde kararlaştırılan "Doğal Gaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

1- Kanun Tasarısı

2- Gerekçe (Genel-Madde)

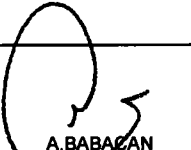
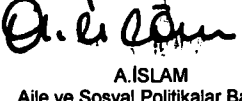
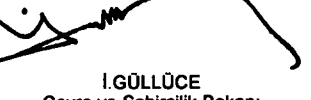
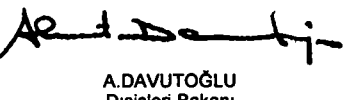
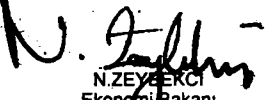
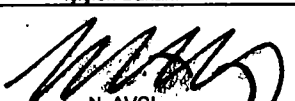
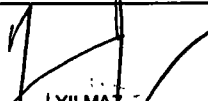
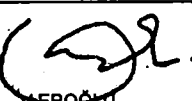
T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 750

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 E. İŞLER Başbakan Yardımcısı
 B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	 A. İSLAM Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 M. ÇAVUŞOĞLU Avrupa Birliği Bakanı	 F. İŞİK Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 I. GÜLLÜCE Çevre ve Şehircilik Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 N. ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı
 T. YILMAZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 A. Ç. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. YILMAZ Gümrük ve Ticaret Bakanı
 E. ALA İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 M. ÇELİK Kültür ve Turizm Bakanı	 M. SİMGEK Maliye Bakanı
 N. AVCI Millî Eğitim Bakanı	 I. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 M. MÜEZZİNOĞLU Sağlık Bakanı
 L. ELVAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No:

101-855

89

DOĞAL GAZ PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6), (7), (8), (10), (12), (13), (14), (15), (19), (21), (22), (23), (24), (28), (29), (30), (31), (32), (33), (35), (36), (37), (38), (39) ve (41) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (26), (27), (34), (40) ve (42) numaralı bentleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkra ya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“6) Tüzel kişi (şirket): Bu Kanun hükümleri uyarınca doğal gazın üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan satışı, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) satışı, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) satışı, ithali, ihracı, ticareti, depolanması ve LNG terminal işletme fonksiyonlarını yürütmek üzere kurulmuş özel hukuk veya kamu hukuku tüzel kişisini,

7) Doğal gaz: Yerden çıkarılan veya çıkarılabilen gaz halindeki doğal hidrokarbonlar ve karbon içerikli hammaddelerden üretilen gaz ile bu gazların piyasaya sunulmak üzere çeşitli yöntemlerle sıvılaştırılmış, basınçlandırılmış veya fiziksel işlemlere tabi tutulmuş, sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) hariç, diğer hallerini,

8) Üretim: Doğal gazın 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında Türkiye’de yer altında bulunan yataklarından yer üstüne çıkarılmasını veya karbon içerikli hammaddelerden üretilmesini, temizlenmesini ve arıtılmasını, iletim veya dağıtım hatlarına veya dağıtım bölgesi dışındaki serbest tüketicilere kadar taşınmasını,”

“10) İletim: Üretime mahsus toplama hatları ve dağıtım şebekeleri haricindeki gaz boru hattı şebekesi ile gerçekleştirilen doğal gaz naklini,”

“12) Dağıtım: Doğal gazın müşterilere ve/veya CNG şirketlerine teslim edilmek üzere dağıtım şebekesi ile nakli ve perakende satışı ile tüketicilere verilen diğer hizmetleri,

13) Şehir: Belediye veya büyükşehir belediyesine ait belediye sınırları ile mücavir alanlar bütünü,

14) Dağıtım şirketi: Belirlenen bir dağıtım bölgesinde dağıtım faaliyetini yapmaya yetkili kılınan tüzel kişiyi,

15) Toptan satış: Doğal gazın ithalatçı şirketlere, ihracatçı şirketlere, toptan satış şirketlerine, CNG şirketlerine, dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere yapılan satışını,”

“19) Depolama: Günlük ve mevsimsel talep değişikliklerini karşılamak ve doğal gaz temininin azalması veya durması ile meydana gelen doğal gaz açığını gidermek amacıyla doğal gazın gaz olarak depolanmasını,”

“21) Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminali: Doğal gazın sıvılaştırılması, boşaltılması, geçici olarak depolanması ve sıvı veya gaz halinde sunulması için kullanılan tesisleri,

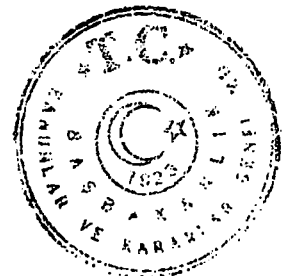
22) Depolama tesisi: Bir tüzel kişinin mülkiyet veya işletmesinde bulunan ve doğal gazı gaz olarak depolamaya mahsus tesisi,

23) Sistem: Doğal gazın üretimi, iletimi, depolanması ve dağıtımı ile LNG terminal işletmesine ilişkin faaliyetleri yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,

24) Sistem kullanıcısı: Sistemden gaz alan veya sisteme gaz temin eden gerçek veya tüzel kişiyi,”

“28) Dağıtım şebekesi: Bir dağıtım şirketinin lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde, işlettiği doğal gaz dağıtım tesislerini ve boru hatlarını,

29) Dikey bütünleşik tüzel kişi: Doğal gazın üretim, iletim, dağıtım, ithalat, ihracat, depolama, LNG terminal işletme veya satış faaliyetlerinden iki veya daha fazlasını gerçekleştiren tüzel kişiyi,

30) Teslim sözleşmesi: Lisans sahipleri arasında doğal gazın devir teslimi için yapılan sözleşmeyi,

31) Taşıma sözleşmesi: Lisans sahipleri arasında doğal gazın taşınması amacıyla yapılan sözleşmeyi,

32) İthalat şirketi: Doğal gazın toptan satış şirketlerine, dağıtım şirketlerine, serbest tüketicilere veya ihracatçı şirketlere satışı amacıyla yurt dışından gaz, LNG veya CNG formunda doğal gaz temin edilmesi faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,

33) İletim şebekesi: Mülkiyeti ve/veya işletmesi iletim şirketine ait olan boru hatlarını ve tesislerini,”

“35) İhracat şirketi: Üretim şirketi ve toptan satış şirketlerinden veya ithalatçı şirketlerden satın aldığı gaz ile LNG veya CNG formundaki gazı yurt dışına pazarlayan tüzel kişiyi,

36) Piyasa faaliyeti: Doğal gazın iletim, dağıtım, toptan satış, ithalat, ihracat ve depolama ile LNG terminal işletmeciliği, LNG ve CNG satışı da dahil olmak üzere alımı, satımı veya hizmet ve ticari faaliyetleri ile bu faaliyetlere ilişkin işlemleri,

37) Tarife: Doğal gazın iletimi, dağıtımı, depolanması, LNG terminal işletmeciliği ve satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren düzenlemeleri,

38) Lisans: Tüzel kişilere piyasa faaliyetinde bulunabilmeleri amacıyla bu Kanun uyarınca Kurum tarafından her bir piyasa faaliyeti için verilen izin belgesini,

39) Sertifika: Doğal gaz tesis ve tesisatları ile ilgili yapım ve hizmet faaliyetlerine ilişkin tasarım, yapım, revizyon, bakım, onarım, kontrol, müşavirlik ve benzeri hizmetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yeterliliğini gösteren ve Kurum veya Kurum tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından verilen izni,”

“41) Sıkıştırılmış doğal gaz (CNG): Doğal gazın basınçlandırılmış halini,”

“43) Sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) şirketi: Doğal gazın sıkıştırılması, basınçlı kaplara doldurulması ve satılması ile sıkıştırılmış haldeki doğal gazın özel vasıtalarla taşınması ve satışı faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,

44) Dağıtım bölgesi: Dağıtım şirketinin dağıtım faaliyetini gerçekleştirebilmek için yetkili kılındığı bölgeyi,

45) Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminal işletme şirketi: Doğal gazın sıvılaştırılması veya sıvılaştırılmış doğal gazın boşaltılması, geçici olarak depolanması ve yeniden gaz haline getirilerek iletim sistemine veya LNG'nin taşıma vasıtalarına teslimi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinden ve LNG terminalinin işletilmesinden sorumlu olan tüzel kişiyi,

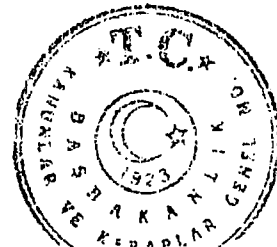
46) Sistem kullanım bedeli: Dağıtım şirketleri tarafından doğal gazın nakli veya sunumu karşılığında alınacak bedeli,

47) Perakende satış: Dağıtım şirketleri tarafından tüketicilere yapılan doğal gaz satışını,

48) Son kaynak tedarikçisi: İthalat ve/veya toptan satış lisansı sahibi tüzel kişilerin sözleşmeden ve/veya lisanslarından kaynaklanan yükümlülükler sebebiyle ve/veya lisanslarının iptal edilmesi ve/veya benzeri koşulların varlığı durumunda müşterilerine doğal gaz arzı sağlayamaması halinde, bunların müşterilerine ve/veya serbest tüketici olduğu halde doğal gazı temin edemeyen tüketicilere doğal gazın tedarik edilmesinden sorumlu olan ve Kurul tarafından belirlenen lisans sahibi tüzel kişileri,

49) EPIAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,

50) Organize toptan doğal gaz piyasaları: Doğal gaz sisteminden yararlanan tüzel kişilerce doğal gazın veya kapasitenin perakende veya toptan alış ve satışının gerçekleştirildiği ve dengesizliklerin giderildiği piyasaları,

51) Uluslararası enterkonneksiyon: Doğal gaz iletim şebekesinin diğer ülkelere ait iletim şebekelerine tek yönlü akış ve/veya çift yönlü akış yöntemlerinden birinin kullanılmasıyla işletilmesini esas alan enterkonneksiyonu,

52) Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG): Doğal gazın sıvılaştırılmış halini,

53) Ulusal sistem operatörü: Yurt içerisindeki iletim şebekelerinin enterkonneksiyonu ile uluslararası enterkonneksiyon sistemlerinin yönetiminden ve sistemin eşgüdüm içerisinde çalışmasının sağlanmasından sorumlu olan iletim lisansı sahibi tüzel kişiyi,

54) Dengeleme ve uzlaştırma piyasası: İthalat, toptan satış, ihracat lisansı sahibi tüzel kişilerin doğal gaz alım ve satım işlemlerine ilişkin dengesizliklerinin giderildiği ve mali uzlaştırmasının gerçekleştirildiği piyasayı,

55) Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) şirketi: Sıvılaştırılmış doğal gazın özel vasıtalarla tüketicilere taşınması ve satışı faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,”

MADDE 2- 4646 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4- (1) Bu Kanuna göre doğal gaz piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şarttır.

Lisans sahibi şirketler, bu Kanun kapsamında diğer lisans sahibi şirketlerle yapacakları işlemleri yazılı sözleşmeye bağlamak zorundadır. Sözleşme yapılmadan faaliyete başlanamaz. Doğal gaz piyasa faaliyetlerinde bulunan lisans sahibi tüzel kişiler arasındaki sözleşmeler Kuruma bildirilir. Yapılacak olan sözleşmelere ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir. Bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(2) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek tüzel kişilerin lisans almak için Kuruma yapacakları başvuruya, başvuru yapıldığı tarihten itibaren altmış gün içerisinde cevap verilir. Lisans başvuru talebi Kurul tarafından reddedildiği takdirde, bu karar başvuru sahibine gerekçesi ile birlikte bildirilir.

(3) Piyasada faaliyet gösterecek özel hukuk tüzel kişilerinin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda anonim şirket veya limited şirket olarak kurulmaları ve hisselerin tamamının nama yazılı olması şarttır. Bu şirketlerin sermayeleri ile ana sözleşmelerinde bulunması gereken diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(4) Doğal gaz piyasa faaliyetleri şunlardır:

a) İthalat: Doğal gazın ithalat yoluyla temin edilmesi ithalat lisansına göre yapılır. İthalat lisansı almak için başvuran tüzel kişilerde;

1) İthalat yapacak ekonomik güce sahip olunması,

2) İthal edilecek doğal gazın kaynağı, rezervleri, üretim tesisleri ve iletim sistemi hakkında doğal gazın satıcısından alınan bilgi ve garanti ile ithalatçı şirket ve satıcı arasındaki sözleşmenin sunulması,

3) Her sene ithal edilecek doğal gazın yüzde onu kadar bir miktarı beş yıl içerisinde ulusal topraklarda depolama imkânına sahip olunması hususunda depolama faaliyeti yapacak tüzel kişilerden Kurumca belirlenen taahhüt ve garantilerin alınması,

4) Bakanlığın uygun görüşünün alınması,

şartları aranır.

İthalatçı şirketler, yapacakları her ithalat bağlantısı için ayrı ayrı lisans almak zorundadır. İthalatçı şirketler, ithalat sözleşmelerinde yer alan sözleşme sürelerini, süre uzatımlarını, öngörülen yıllık ve mevsimlik ithalat miktarlarını ve bu miktarlardaki değişiklikler ile sözleşmelerde veya temditlerinde yer alan ve sistemin güvenliğini ilgilendiren yükümlülükleri Kuruma bildirmek zorundadır.

İthalatçı şirketler, ithal yoluyla temin ettikleri doğal gazı yurt içinde toptan satış şirketlerine veya ihracatçı şirketlere, satış sözleşmesi ile devredebilecekleri gibi serbest

tüketicilere ve ihracat lisansı almak kaydıyla yurt dışına da pazarlayabilir. Ancak, ihracatçı şirketlere yapılan devir, ithalatçı şirketin lisans kapsamındaki taahhütlerini ortadan kaldırmaz.

Özel hukuk tüzel kişiliğini haiz herhangi bir ithalatçı şirketin, ithalat yoluyla temin ettiği yıllık doğal gaz miktarı, Kurumca belirlenecek cari yıla ait ulusal gaz tüketim tahmininin yüzde yirmisini aşamaz.

İthalatçı şirket, yapmış olduğu bütün sözleşmelere ait Kurumun talep ettiği bilgi ve belgeleri vermek zorundadır.

İthalat lisansı için aranacak diğer şartlar ve lisans verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

LNG ithalat lisansı almak için başvuran tüzel kişiler için bu bendin (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan şartlar aranmaz ve (4) numaralı alt bendini takip eden birinci paragrafta belirtilen hükümler uygulanmaz. LNG ithalat lisansı başvurularında aranacak diğer şartlara ilişkin hususlar ve süreler Kurum tarafından düzenlenir.

b) Üretim: Doğal gaz arama ve yer üstüne çıkarılması faaliyetleri Türk Petrol Kanununa göre yapılır. Arama ve işletme ruhsatları Bakanlık tarafından verilir. Üretim faaliyeti piyasa faaliyetinden sayılmaz.

Üretim şirketleri, ürettikleri gazı toptan satış lisansı almak kaydıyla toptan satış şirketlerine, ithalatçı şirketlere, dağıtım şirketlerine, CNG şirketlerine veya serbest tüketicilere pazarlayabilir. Üretim şirketleri bu satış miktarının Kurumca cari yıla ilişkin olarak belirlenecek ulusal tüketim tahmininin yüzde yirmisini geçmemek kaydıyla doğrudan serbest tüketicilere, geri kalan doğal gazı ise ithalatçı şirketler, dağıtım şirketleri veya toptan satış şirketleri vasıtasıyla piyasaya sunabilir. Üretim şirketleri, ihracatçı lisansı almak kaydıyla ürettiği gazı ihraç edebilir.

Üretim şirketlerinin satış ve ihracat lisansı almak için (e) ve (f) bentlerinde yer alan lisans koşullarını taşımaları zorunludur.

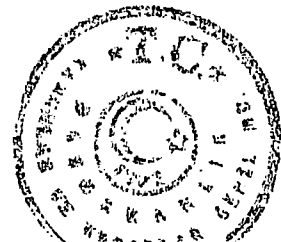
Üretilen doğal gaz, iletim şirketleri ile yapılacak taşıma ve teslim sözleşmelerine göre taşınır. Üretim merkezinin bağlantılı sisteme uzak olması halinde, üretilen doğal gazın bağlantılı sistem oluşturma şartı aranmaksızın iletilmesi ve serbest tüketicilere satışı üretim şirketlerince yapılabilir. Ancak bu husus, Kurulun ekonomik ve teknik şartları gözönünde bulundurarak vereceği karara bağlıdır. Ayrıca, üretim şirketleri ürettiği doğal gazın aylık üretim kapasitesinin bir milyon metreküpten az olması durumunda, üretilen doğal gazı, şehir içi dağıtım faaliyeti yapmaksızın diğer tüketicilere satabilir. Üretim şirketlerinin iletim ve depolama ile ilgili mevcut tesislerdeki hakları saklıdır. Bu hakkın kullanılması (c) ve (d) bentlerindeki hükümlere tabidir.

Doğal gaz üretimi yapan petrol hakkı sahibi yerli ve yabancı şirketler ile yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubelerine, ürettikleri doğal gazı; toptan satış şirketlerine, ihracatçı şirketlere, dağıtım şirketlerine veya serbest tüketicilere pazarlamak ve ihraç etmek üzere, depolama koşulu aranmaksızın, toptan satış lisansı verilir.

Üretim şirketleri, tarifeler, teslim kuralları, doğal gaz kalitesi, doğal gaz arzı, mevsimsel değişiklikler gibi hususlarda Kurumun yapacağı düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

c) İletim: İletim şirketlerinin faaliyete geçebilmesi için Kuruldan lisans almaları zorunludur. İletim lisansı için aranacak diğer şartlar ve lisans verilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlığın görüşü alınarak Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir. İletim faaliyetlerinde aşağıdaki esaslara uyulması zorunludur.

1) İletim şirketleri sistemin uygun olması halinde, Kurum tarafından tespit edilen kriterler çerçevesinde, sisteme bağlanmak isteyen kullanıcıları oniki ay içerisinde en uygun şebekeye bağlamakla yükümlüdür.

2) Sisteme giriş talebini iletim şirketinin reddetmesi halinde kullanıcı Kurumu bu durumdan haberdar edebilir. İletim şirketinin şebeke işleyişi ile ilgili yönetmeliği ihlal ettiğinin Kurumca tespit edilmesi durumunda, iletim şirketi kullanıcının sisteme giriş bağlantısını Kurulun vereceği karara göre yapar.

3) Kurum, kullanıcıların sisteme girişi ile ilgili taleplerini inceleyerek iletim faaliyetlerinin aksamamasına ve bu Kanunda belirtilen hususları gözönüne alarak sistemin işleyişine engel olunmamasına azami dikkat gösterir.

4) İletim şirketleri, iletim faaliyetleri yapan diğer iletim şirketleri ile güvenli ve verimli bir işletim amacıyla eşgüdümlü çalışma yapabilmeleri için birbirlerine Kurumca belirlenen tüm teknik bilgileri vermek zorundadır.

5) İletim şirketleri, doğal gazın akışı ve sistemin işlemesi için gerekli ayarlama ve diğer her türlü hizmetlerin yerine getirilmesi hususunda kendilerinin sahip olduğu kısımdan sorumludur. Ayrıca, iletim şirketleri kendi sorumlu olduğu hatlarda, gaz iletiminin güvenli bir biçimde, verimli ve en az maliyet ile gerçekleştirilmesine yönelik her türlü tedbiri almaya ve bu Kanunda öngörülen diğer hususları yerine getirmeye mecburdur.

6) İletim şirketlerinin lisans sahipleri ile yapacakları teslim veya taşıma sözleşmelerinde Kurumca belirlenen usul ve esaslar gözönünde bulundurulur ve sistemin işleyişini engelleyen veya aksatan hükümlere yer verilmez.

7) İletim şirketlerince mevcut hatlarla bağlantılı sistem oluşturacak şekilde inşa edilecek iletim amaçlı yeni boru hatlarının mülkiyeti yatırımı yapan iletim şirketlerine aittir. İletim şirketlerinin diğer hak ve yükümlülükleri yönetmeliklerle düzenlenir.

8) Ulusal sistem operatörü BOTAŞ'tır. BOTAŞ, ülkedeki tüm iletim şebekelerinin enterkonneksiyonu ile eşgüdümünü sağlar; sistemin işleyişi için gerekli tedbirleri alır; Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalışmaları yapar; dengeleme ve uzlaştırma piyasalarındaki dengesizliklerin giderilmesini sağlar ve mali uzlaştırma işlemleri için gerekli verileri EPIAŞ'a verir. Lisans sahibi şirketler sistemin işleyişi için gerekli bilgileri ulusal sistem operatörüne vermekle yükümlüdür. Kurum ulusal sistem operatörünün yetki ve görevlerine ilişkin usul ve esasları düzenler.

9) BOTAŞ, boru hatları iletim sistemlerinin işletilmesi için ihtiyaç duyulan telsiz sistemi de dahil olmak üzere her türlü iletişim ve bilgi sistemleri altyapısını kurar ve işletir. Fiber optik kablo altyapısı da dahil olmak üzere bu iletişim altyapısının bir kısmını, kendi faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ilgili mevzuat çerçevesinde Kurum görüşleri doğrultusunda üçüncü kişilere kullandırabilir.

d) Depolama: Depolama faaliyeti yapacak olan tüzel kişiler aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür.

1) Tüzel kişiler, depolama faaliyetinde bulunabilmek için, Kuruldan lisans almak zorundadır. Söz konusu lisans olmaksızın depolama faaliyetinde bulunulamaz. Lisans talebinde bulunan tüzel kişiler, ilgili yönetmelikte yer alan koşullara uymak mecburiyetindedir.

2) Depolama lisansı almak için başvuran tüzel kişilerde;

aa) Depolama yapacak ekonomik yeterliliğe sahip olmak,

bb) Tasarrufları altında bulunacak depolama kapasitelerinin tümünü sistemin eşgüdümlü ve güvenli bir tarzda işlemesine yardımcı olacak şekilde idare edeceklerini taahhüt etmek,

cc) Tasarrufları altında bulunacak depolama kapasitelerinin tarafsız ve eşit bir şekilde hizmete sunulacağını taahhüt etmek,

şartları aranır.

3) Türk Petrol Kanununa göre verilmiş olan arama ve işletme ruhsat sahaları ile bunların dışında kalan açık sahalarda depolama lisansı verilmeden önce Bakanlığın onayı

alınır. Şirketlerin, doğal gaz ürettiği yer altı doğal gaz yatağını depolama amacı ile kullanmak üzere Bakanlığın onayını aldıktan sonra Kuruma başvurmaları halinde, Kurul tarafından uygun görüldüğü takdirde, işletme ruhsatının ilgili bölümü depolama lisansına çevrilir. Ancak, üretim şirketinin Kuruma yaptığı başvuruda, depolama lisansı için istenen yeterliliğe sahip olduğunu belgelemesi şarttır. Şirket, depolama faaliyetine başladığı takdirde, depolama faaliyetini, muhasebesini ayırtırmak suretiyle üretim faaliyetinden ayrı olarak yürütür.

Depolama şirketine yapılan taleplerin reddedilmesi ve sistem kullanıcısının bu durumdan Kurumu haberdar etmesi halinde, Kurum gerekli incelemeleri ve denetimleri yaparak depolama şirketinin yayımlanan usul ve esaslar ile lisans şartlarını ihlal ettiğini tespit etmesi halinde, depolama şirketini talep edilen hizmeti vermeye icbar edebilir. Yapılan bu ihlal nedeniyle, bu Kanunda belirtilen cezai müeyyideler uygulanır.

4) Depolama lisansı başvurularında; başvuruya konu yerin il, ilçe, köy, mahalle, ada ve parsel bilgilerini de içeren bilgiler Kurum internet sayfasında duyurulur. Duyuruda belirlenecek sürede, duyuru konusu yerde faaliyet göstermek üzere başka doğal gaz depolama lisansı başvurusunun olması durumunda, başvuruda bulunan tüzel kişilerin depolama lisansı almak için aranılan şartları taşımaları kaydıyla; lisans başvurularının değerlendirilmesi Kurul tarafından belirlenecek kriterler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda birden fazla başvurunun kalması durumunda bu tüzel kişiler arasında lisans bedelinin arttırılması esasına göre yarışma yapılır. Ancak, başvurulardan birinde depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının mülkiyetinin lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortaklarına ait olması ve/veya depolama faaliyetinin yapılacağı sahada yer alan taşınmazların asgari yarısının üzerinde lisans başvurusunda bulunan tüzel kişi ve/veya ortakları adına depolama faaliyetinde bulunma imkânı verecek kullanma ve/veya irtifak hakkı ve benzer izinlerin tesis edilmiş olması halinde bu başvuru kabul edilir, diğer başvurular reddedilir. Başvuruların duyurulması ve değerlendirilmesine ilişkin kriterler ile yarışmaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

e) Toptan satış: Toptan satış şirketleri, toptan satış faaliyetlerinde bulunabilmek için, Kuruldan lisans almak zorundadır. İthalat lisansı almış olan tüzel kişilerin, toptan satış lisansı alma zorunlulukları yoktur. İthalat lisansı ile doğal gaz toptan satışı yapabilirler. Ancak ithalat lisansı ile doğal gaz toptan satışı yapılması durumunda, toptan satış faaliyeti kapsamındaki taahhütler ortadan kalkmaz.

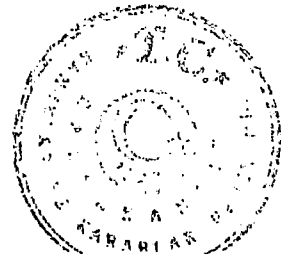
Toptan satış faaliyeti yapmak isteyen tüzel kişilerin, lisans almak için doğal gazı nereden temin edeceğini ve hangi taşıma koşulları ile satışı gerçekleştireceğini, yeterli ekonomik gücünün bulunduğunu göstermesi ve yönetmeliklerde belirtilen diğer taahhüt ve garantileri de vermesi gerekir.

Toptan satış faaliyetlerinde aşağıdaki esaslara uyulması zorunludur.

1) Dağıtım şirketlerine doğal gaz satışı yapan tüzel kişiler, Kurumca öngörülecek süre içerisinde, müşterilerin günlük ve mevsimsel azami doğal gaz çekişlerini karşılamak amacıyla, gerekli arz planlamasını yapmak ve Kurum tarafından belirlenen gerekli dengeleme tedbirlerini almak zorundadır. Söz konusu tüzel kişiler dağıtım şirketleri ile yapacakları satış sözleşmeleri süresince doğal gaz arzını sağlama garantisi vermek zorundadır.

Dağıtım şirketleri bölgelerinde bulunan ve tüketimini azaltma yoluyla sistem dengelemesine katılabilecek tüketicilere ilişkin bilgileri Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre Kuruma bildirir.

Bu amaçla, Kurul her yıl iklim değerlerine göre, her dağıtım bölgesi için müteakip yılın günlük ve mevsimsel yoğunluğunu karşılamak amacıyla ilgili dağıtım şirketlerine tedarik sağlayacak toptan satış şirketlerince portföyde tutulması gereken kesintili müşteri oranlarını tayin etmeye ve gerekli tedbirleri almaya yetkilidir. Ulusal sistem operatörü

tarafından talimat verildiğinde tüketimini azaltma yoluyla sistem dengelemesine katılabilecek tüketiciler türleri Kurum tarafından her yıl yayımlanır.

2) Serbest tüketicilere toptan gaz satışı yapan tüzel kişiler, müşterilerine mevsimlik, günlük ve saatlik esneklik limitleri dahilinde gaz girişini sağlamak mecburiyetindedir.

3) Toptan satış şirketleri; ithalatçı şirketler, ihracatçı şirketler, CNG şirketleri, serbest tüketiciler veya dağıtım şirketleri ile satış sözleşmeleri yapar ve fiyatları serbestçe belirler. Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve suistimal edilemez.

4) Toptan satış şirketlerinin, doğal gaz ithalatı yapabilmesi için ayrıca ithalat lisansı alması zorunludur.

5) Özel hukuk tüzel kişiliğini haiz toptan satış şirketlerinin her birinin bir yıl içinde satışını gerçekleştirdikleri toplam gaz miktarı, Kurumca cari yıla ilişkin belirlenen ulusal tüketim tahmininin yüzde yirmisini geçemez. Bakanlar Kurulu bu oranı iki katına kadar arttırmaya yetkilidir.

6) Toptan satış şirketleri, bölgesel sınırlama getirilmeksizin yurt genelinde satış yapabilir.

f) İhracat: İthal edilmiş veya yurt içinde üretilmiş doğal gazı yurt dışına ihraç etmek isteyen tüzel kişiler, Kuruldan ihracatçı lisansı alır. Lisans almak isteyen şirketlerin ilgili yönetmeliklerde belirtilen şartların yanında;

1) Ekonomik yeterliğe sahip olduğunu göstermesi,

2) Doğal gazı, hangi ülkeye ve hangi taşıma vasıtaları ile ihraç edeceğini bildirmesi,

3) İhraç nedeniyle sistemin işleyişini ve ülke ihtiyacını aksatmayacağını ve ayrıca sistemin emniyetini ihlal ettiği durumlarda, meydana gelen zarar ve ziyarı tazmin edeceğini garanti etmesi ve bu hususta meydana gelebilecek zarar ve ziyarı karşılamak üzere Kurul tarafından belirlenen teminatların verilmesi,

4) Bakanlığın uygun görüşünün alınması, şartları aranır.

g) Doğal gazın şehir içi dağıtımı: Şehir içi doğal gaz dağıtım hizmeti, Kurum tarafından belirlenen dağıtım bölgeleri için açılacak ihaleyi kazanan şirkete, doğal gaz dağıtım şebekesinin mülkiyeti de dahil olmak üzere şehirlerin gelişmişlik düzeyi, tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı gibi hususlar dikkate alınarak Kurum tarafından belirlenecek lisans süresi için verilir.

Kurumun belirli bir dağıtım bölgesi için açacağı ihale, Resmi Gazetede ilan edilir. Şirketlerin ihaleye katılmak için vereceği teklifler, ilgili yönetmeliklerde belirtilen usul ve esaslara göre değerlendirilerek ihaleyi kazanan şirkete dağıtım lisansı verilir ve şirket o dağıtım bölgesinde dağıtım faaliyetlerini gerçekleştirmeye yetkili dağıtım şirketi unvanını alır. Doğal gazın şehir içi dağıtımına ilişkin ihale ile ilgili usul ve esaslar, değerlendirme kriterleri ve lisansta bulunması gereken diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Dağıtım lisansı alan tüzel kişiler, bu Kanunda dağıtım lisansı ile ilgili hükümlere ve Kurumca belirlenecek usul ve esaslara uymakla yükümlüdür. Dağıtım lisansı alan tüzel kişi, mülkiyetindeki dağıtım şebekesini lisans süresi sona ermeden başka bir tüzel kişiye Kurul onayıyla satabilir.

Dağıtım şirketi, lisans süresinin tamamlanmasından bir yıl önce, lisansının yenilenmesini Kurumdan talep edebilir. Bu durumda Kurul, şirketin ekonomik gücünü, hizmet kalitesini, abonelerinin memnuniyetini ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen diğer hususları dikkate alarak ikinci kez dağıtım lisansı verebilir. Lisans sahibine yukarıda belirtilen sebeplerle ikinci kez dağıtım lisansı verilmemesi halinde, Kurum ilgili dağıtım bölgesi için yeniden ihale açar ve mevcut şebekenin işletme ve mülkiyeti için en yüksek teklifi veren tüzel kişiye dağıtım lisansını verir. Mevcut şebekenin işletme ve mülkiyeti için Kurum tarafından yapılan ihale ile şebeke bedelinin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kurum, dağıtım şirketinin dağıtım faaliyetlerini yönlendirir, denetler, izler ve gerektiğinde bu hizmetleri, masrafları dağıtım şirketine ait olmak üzere, bu Kanuna tabi sertifika sahibi gerçek ve tüzel kişilerden satın alabilir. Doğal gazın şehir içi dağıtımına ait ihale usul ve esasları, değerlendirme kriterleri ve lisansta bulunması gereken diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Kuruldan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı bölgede bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır. Bu sermaye oranı, bedeli ödenmek kaydıyla en fazla yüzde on oranında arttırılabilir. Ancak bu artış Hazineye borcu bulunmayan ve ilave kredi talep etmeyen veya Hazineye olan kredi borçlarını tasfiye ettikten sonra, bu amaçla Hazine garantili kredi sağlamaması kaydıyla mümkün olabilir.

Kurum, belediye veya belediye şirketinin hisse almaması veya en az bir yönetim kurulu üyeliğine hak kazanılmayacak oranda hisse alması halinde, Türk Ticaret Kanununun 334 üncü maddesine göre belediyeye şirket yönetim kurulunda temsil hakkı verecek düzenlemelerin yapılmasını, şehir içi dağıtım şirketinden isteyebilir.

Dağıtım şirketindeki belediye ortaklığı, belediyenin talep etmesi ve Kurulun uygun bulması durumunda lisansın yürürlüğe girme tarihinden itibaren satılabilir.

Dağıtım şirketlerinin aşağıdaki esaslara uymaları zorunludur.

1) Doğal gaz dağıtım şirketleri, dağıtım şebekeleri için sevkiyat kontrol merkezi kurarlar. Ancak, Kurum tarafından tüketim kapasitesinin yetersiz olduğu belirlenen şehirlerde bu şart aranmaz.

2) Dağıtım şirketleri sorumluluk alanlarında bulunan tüketicilerin talep etmesi halinde, bu tüketicileri sisteme bağlamakla yükümlüdür. Ancak bağlantı yapma yükümlülüğü, şirketin tasarrufu altındaki sistemin bağlantı yapmaya imkân veren kapasitede olmasına ve tüketicinin de kendi üzerine düşen ve ilgili yönetmelikte öngörülen işlemleri yapmasına ve belirleyeceği usul ve esaslara göre, bağlantının ekonomik olarak gerçekleşmesinin mümkün olmasına bağlıdır. Bu konuda ihtilaf olması halinde bağlantının ekonomik olup olmadığına Kurul karar verir.

3) Bağlantı talebi reddedilen talep sahibi durumu Kuruma bildirir. Bu maddede belirtilen esasların ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, şirket Kurulun konu hakkında vereceği karara uymak zorundadır. Ancak bağlantı talebinde bulunan talep sahibinin teknik ve ekonomik imkânsızlığı ortadan kaldıracak masrafları üstlenmesi halinde talep reddedilemez.

4) Dağıtım şirketleri, tüketicilerin yaptırdıkları veya mevcut olan iç tesisatını kendi teknik personeline veya kendi adına çalışan denetim şirketlerine kontrol ettirebilir. İç tesisatın, ilgili yönetmeliğe uygun olmadığı tespit edildiğinde, şirket doğal gaz vermeyi reddedebileceği gibi vermekte olduğu doğal gazı da kesebilir. Tüketicinin tesisatı uygun hale getirip tekrar başvurusu halinde, aynı işlemler tekrarlanır. İç tesisatta dağıtım şirketinden izinsiz yapılan her türlü tadilat ve proje dışı işlemler ile tesisatın bakımsızlığı nedeniyle doğabilecek zarar ve ziyanlardan dağıtım şirketleri sorumlu değildir.

Mevcut iç tesisatın dağıtım şirketleri veya kendi adına çalışan şirketlerce belirli aralıklarla kontrolüne ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir. Kontrollerin tüketiciden kaynaklanan nedenlerden dolayı yapılamaması halinde doğal gaz arzı durdurulabilir.

5) Dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgesi kapsamı, teknik ve ekonomik gerekler dikkate alınarak Kurul tarafından genişletilerek yeniden belirlenebilir. Kurul, nüfus yoğunluğuna göre bir şehri sınırları belirlenmiş birden fazla dağıtım bölgesine ayırabilir, her bölgeyi ayrı ayrı ihale edebilir ve birden fazla şehri tek bir dağıtım bölgesi olarak belirleyebilir.

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin talep etmesi durumunda dağıtım bölgeleri tek bir lisans altında birleştirilebilir veya mevcut dağıtım bölgeleri birden fazla lisans bölgesine bölünebilir. Konuya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

6) Dağıtım şirketleri, dağıtım ve perakende satış faaliyetleri için hesap ayrışımını yapmak zorundadır. Konuya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.

7) Dağıtım şirketlerinin lisanslarında belirtilen süreli yükümlülükleri Kurul kararı ile yeniden belirlenebilir. Dağıtım şirketlerinden teminat mektubu alınması durumunda, ilgili süreli yükümlülükleri tamamlanana kadar teminat mektuplarıyla ilgili herhangi bir işlem yapılmaz.

8) Doğal gaz dağıtım şirketleri lisanslarında belirtilen şehirlerde doğal gaz dağıtım faaliyeti yapmakla yetkili olup söz konusu şehirlerin imarlı alanlar bütününde dağıtım faaliyeti yapmakla yükümlüdür.

h) LNG terminal işletme faaliyeti: LNG terminal işletme faaliyeti, doğal gazın sıvılaştırılması, boşaltılması, geçici olarak depolanması ve yeniden gaz haline getirilmesi faaliyetlerini kapsar. Ayrıca, LNG terminal işletmecisi sıvılaştırılmış doğal gazın sıvı olarak teslimi veya gazlaştırılarak iletim sistemine teslimi için gerekli olan hizmetleri sunar.

LNG terminal işletme faaliyeti yapacak olan tüzel kişiler aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür.

1) LNG terminalinin işletilmesinden sorumlu olan tüzel kişi Kuruldan lisans almak zorundadır.

LNG terminal işletme lisansı almak için başvuran tüzel kişilerde;

aa) LNG terminal işletme faaliyeti yapacak ekonomik yeterliliğe sahip olmak,

bb) Hizmete sunulabilecek kapasitenin tümünü sistemin eşgüdümlü ve güvenli bir tarzda işlemesine yardımcı olacak şekilde idare edeceklerini taahhüt etmek, şartları aranır.

2) LNG terminal işletme lisans sahibi tüzel kişiler Kurumun belirleyeceği periyotlarda kullanılabilir terminal kapasitelerini açıklarlar. Açıklanan kapasitelere yapılacak başvurular eşit taraflar arasında ayırım yapılmaksızın değerlendirilir. Ancak LNG terminal işletme sahibi tüzel kişiler bir yıldan daha uzun süreli sözleşmeleri olan LNG ithalat lisansı sahibi tüzel kişilerin kapasite taleplerini, sözleşme süresince öncelikle sağlar.

3) LNG terminal işletmecisine yapılan taleplerin reddedilmesi ve talep sahibinin bu durumdan Kurumu haberdar etmesi halinde, Kurum gerekli incelemeleri ve denetimleri yaparak lisans sahibi şirketin yayımlanan usul ve esaslar ile lisans şartlarını ihlal ettiğini tespit etmesi halinde, LNG terminal işletmecisini talep edilen hizmeti vermeye icbar edebilir.

1) CNG veya LNG satışı:

1) CNG veya LNG satışı faaliyetlerini gerçekleştirecek tüzel kişilerin, bu faaliyetleri için ayrı ayrı lisans almaları zorunludur.

2) CNG veya LNG satış faaliyeti yapan tüzel kişiler dağıtım bölgesi içinde, dağıtım şebekelerinin ulaşmadığı yerlerde veya şebekeye bağlı olmayan tüketicilere satış yapabilir.

3) CNG ve LNG lisansı sahibi tüzel kişiler, lisansında belirtilmek ve hesap ayrışımı yapmak şartıyla motorlu araçlara yakıt olarak CNG veya LNG dolumu yapabilir.

4) Bu bent kapsamındaki faaliyetlere ilişkin usul ve esaslar ile CNG veya LNG'nin satışa sunulmadan önce iletilmesine ilişkin hususlar Kurum tarafından düzenlenir."

MADDE 3- 4646 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 5- Doğal gaz piyasasında faaliyet gösterecek şirketler ve tüketiciler, sertifika almış gerçek ve tüzel kişiler ile yapım ve hizmet sözleşmesi imzalayabilir. Doğal gazla ilgili herhangi bir yapım ve hizmet faaliyeti, sertifika sahibi olmayan kişiler tarafından

gerçekleştirilemez. Lisans sahiplerinin kendi tesisleri ile ilgili yapım ve hizmet faaliyetlerinde sertifika alma zorunluluğu yoktur.

Doğal gaz piyasasında sertifika kapsamında yapılacak yapım ve hizmet faaliyetlerine ve bu faaliyetler için verilecek sertifikalar ile bu sertifikaları verecek kuruluşların yetkilendirilmelerine ilişkin hususlar Kurum tarafından düzenlenir.

Yapım ve hizmet alanında faaliyet göstermek üzere iç tesisat ve servis hatları alanında dağıtım şirketlerinden sertifika almış olanlar, dağıtım şirketleri tarafından denetlenir. Ancak tüketicilerin başvurması halinde, Kurum tarafından da denetlenebilir. Tüketicilerin Kuruma başvurma usul ve esasları yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 4- 4646 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Lisansların sona ermesi: Lisanslar Kurul tarafından lisansta belirtilen yöntem uyarınca süreleri uzatılmadığı takdirde, sürelerinin bitiminde veya lisans sahibi tüzel kişinin iflası halinde kendiliğinden, lisans sahibi tüzel kişinin lisansından vazgeçmeyi istemesi halinde ise ancak Kurul onayı ile sona erer.

e) Sertifikaların sona ermesi: Sertifikalar sertifikada belirtilen yöntem uyarınca süreleri uzatılmadığı takdirde, sürelerinin bitiminde veya sertifika sahibi gerçek veya tüzel kişinin iflası halinde kendiliğinden, sertifika sahibi gerçek veya tüzel kişinin sertifikadan vazgeçmeyi istemesi halinde ise Kurum veya sertifikayı veren kuruluşun onayı ile sona erer.”

MADDE 5- 4646 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (a) fıkrasının (2) numaralı bendi ve (b) fıkrasının (1) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2) Türkiye’deki üretim şirketleri hariç olmak kaydıyla hiçbir özel hukuk tüzel kişiliğini haiz şirket, Kurumun cari yıla ait olarak belirlediği ulusal doğal gaz tüketim tahmininin yüzde yirmisinden fazlasını satamaz. Bu oran, kayıplar düşüldükten sonra kalan net ulusal tüketim miktarından şirketin doğrudan veya sermayesinin yarısından fazlası kendisine ait şirketler vasıtasıyla tükettiği gaz miktarı tenzil edilerek bulunur. Bu oranın aşılması halinde Kurum tarafından gerekli önlemler alınır.”

“1) Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren lisans sahibi tüzel kişiler, doğal gaz sisteminin emniyetli ve verimli işlemlerini teminen faaliyetlerine ilişkin gerekli her türlü bilgiyi Kurumun belirlediği esaslar kapsamında vermekle yükümlüdürler.”

“e) Dağıtım şirketlerinin aboneleri için doğal gaz alımına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.”

MADDE 6- 4646 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin (a) fıkrasının (1) ve (3) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

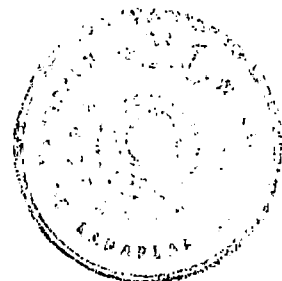
“1) Tükettiği yıllık doğal gaz miktarı Kurulun belirlediği miktardan daha fazla olan tüketiciler,”

“3) Elektrik ve ısı enerjisi üreten kojenerasyon tesisleri sahibi gerçek veya tüzel kişiler,”

“5) Serbest bölgeler ve organize sanayi bölgeleri,

6) Dağıtım bölgeleri dışında kalan tüketiciler,

7) CNG ve LNG kullanıcıları,”

MADDE 7- 4646 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9- Kurul, doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilere, yapacağı yazılı ihtarla rağmen mevzuata aykırı durumlarını devam ettirmeleri halinde aşağıdaki yaptırım ve cezaları uygular.

a) Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin tespit edilmesi veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkânının verilmemesi hallerinde, yediyüzbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve yedi gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi veya inceleme imkânının sağlanması ihtar edilir. Ancak, kolay giderilebilecek kusurlu haller için ilgili gerçek ve tüzel kişilerden belgelerin doğru olarak verilmesi veya inceleme imkânının sağlanması istenir. Tarife çalışmaları kapsamında istenen verilerin yanlış veya yanıltıcı olarak verildiğinin ve bu verilerin lisans sahibinin tarifesini Kurulun belirleyeceği oranın üzerinde arttırdığının tespit edilmesi halinde, bu bent kapsamındaki idarî para cezası ihtarla gerek kalmaksızın uygulanır.

b) Bu Kanun hükümlerine ve yönetmelik, tebliğ ve Kurul Kararlarına aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi halinde, altıyüzbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve otuz gün içinde aykırılığın giderilmesi ihtar edilir.

c) Lisans veya sertifika genel esasları ve yükümlülüklerinden herhangi birisinin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde, yediyüzbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir.

d) Lisans veya sertifika müracaatında ve bunların verilmesinde aranan şartlar konusunda, gerçek dışı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya lisans veya sertifikada öngörülen hususları etkileyecek şartlardaki değişikliklerin Kurula bildirilmemesi halinde, birmilyon Türk Lirası idarî para cezası verilir ve otuz gün içinde düzeltilmesi ihtar edilir.

e) Lisans müracaatı sırasında iştirak ilişkisi konusunda yanıltıcı bilgi verilmesi veya faaliyet süresi boyunca iştirak ilişkisi yasağına aykırı davranışta bulunulması halinde, birmilyon Türk Lirası idarî para cezası verilir ve otuz gün içerisinde iştirak ilişkisinin düzeltilmesi ihtar edilir.

f) Piyasada lisans kapsamı dışında faaliyet gösterildiğinin tespit edilmesi halinde, birmilyonikiyüzbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve onbeş gün içinde kapsam dışı faaliyetin veya aleyhe faaliyetin durdurulması ihtar edilir.

g) Lisans sahibi şirketlerin, doğal gaz piyasasında birbirleriyle yaptıkları herhangi bir faaliyeti yazılı sözleşme yapmaksızın gerçekleştirdiklerinin tespit edilmesi durumunda, bu şirketlere birmilyon Türk Lirası idarî para cezası verilir.

h) Lisans veya sertifikanın verilmesine esas olan şartların, faaliyetlerin yürütülmesi sırasında ortadan kalktığının tespit edilmesi halinde lisans veya sertifika iptal edilir. Ancak, bu şartların baştan mevcut olmadığının tespit edilmesi halinde lisans veya sertifikanın iptali yanında ayrıca bir milyon ikiyüzbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

ı) Bu Kanun hükümlerine ve yönetmelik, tebliğ ve Kurul Kararlarına, lisans ve sertifika hükümlerine aykırılık teşkil eden fiiller telafisi güç veya imkânsız sonuçlar doğurmuş veya doğuracak ise ve süreli yükümlülüklerin süresi içinde yerine getirilmemesi durumunda, ilgili lisans veya sertifika sahibine yukarıdaki bentlerde öngörülen cezalar ihtarla gerek olmaksızın uygulanır.

j) Doğal gaz piyasasında lisanssız faaliyet gösterildiğinin veya sertifikasız işlem yapıldığının tespit edilmesi durumunda, ihtarla gerek olmaksızın altıyüzbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

k) Depolama yükümlülüğü kapsamında Kurul tarafından belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda ihtara gerek kalmaksızın ikimilyon Türk Lirası idarî para cezası verilir. Söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmesi için üç aylık süre tanınır.

l) Bir dağıtım bölgesinde lisansı kapsamında faaliyet gösteren dağıtım şirketinin; mevzuat ihlallerinin dağıtım faaliyetini ilgili yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara uygun biçimde yerine getirmesini kabul edilemeyecek düzeyde aksattığının veya mevzuat ihlallerinin dağıtım faaliyetinin niteliğini ya da kalitesini kabul edilemeyecek düzeyde düşürdüğünün veya mevzuata aykırılıkları itiyat edindiğinin veya acze düşmesi ya da acze düşeceğinin Kurul kararıyla belirlenmesi durumunda aşağıdaki tedbir ve yaptırımlar ayrı ayrı veya birlikte uygulanabilir.

1) Lisans sahibi tüzel kişinin yönetim kurulu üyelerinin bir kısmına veya tamamına görevden el çektilerilerek yerlerine Kurul tarafından atama yapılır.

2) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından tarife kapsamında yerine getirilmesi gerekirken getirilmeyen hizmetlerin ve yatırımların mali karşılıkları, öncelikle şirketin diğer faaliyetlerinden elde ettiği gelirlerden, yetmemesi hâlinde mevcut ortakların temettü gelirlerinden ve bunun da yetmemesi halinde hisseleri nama yazılı ortakların malvarlıklarından temin edilir.

3) Kurum tarafından tüketicilerin korunması ve hizmetlerin aksamaması için her türlü önlem alınır. Dağıtım lisansının iptali, yeni dağıtım lisansı sahibinin belirlenmesi, şebekenin satışı ve tüketicilerin teminatlarının korunmasına ilişkin hususlar Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir.

Kurulca dağıtım şirketlerinin yönetim kurullarına atanan üyeler aleyhine görevlerinin ifası nedeniyle açılan davalar Kurum aleyhine açılmış sayılır ve bu davalarda husumet Kuruma yöneltilir. Yargılama sonucunda Kurum aleyhine karar verilmesi ve kararın kesinleşmesi nedeniyle Kurumun ödeme yapması hâlinde ilgililere, kusurlu olduklarına dair mahkeme kararının kesinleşmesi hâlinde, kusurları oranında rücu edilir. Birinci fıkranın (1) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamındaki iş ve işlemlerin yapılmasında görev alan Kurum personeli 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna tabidir.

Bu maddedeki idarî para cezalarını gerektiren fiillerin ihtara rağmen düzeltilmemesi veya tekrarlanması hallerinde idarî para cezaları her defasında bir önceki cezanın iki katı oranında verilir. Bu cezaların verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde idarî para cezası verilmesini gerektiren aynı fiil işlenmediği takdirde önceki cezalar tekrarda esas alınmaz. Tekrarda esas alınacak fiiller birbirinin sebebi, sonucu veya unsuru olarak düzenlenmişse tek bir fiil olarak dikkate alınır. Ancak, aynı fiil iki yıl içinde işlendiği takdirde, artırılarak uygulanacak idarî para cezasının tutarı cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılına ilişkin mali tablolarındaki gayrisafi iş hasılatının yüzde yirmisini aşamaz. Cezaların bu düzeye ulaşması halinde, Kurul lisans veya sertifikayı iptal edebilir.

Ancak birinci fıkranın (c), (d), (h) ve (j) bentlerinde yer alan idari para cezaları yapım ve hizmet sertifikası sahipleri için ellide bir olarak uygulanır.

İdarî para cezalarını gerektiren fiiller para ile ölçülebilen bir aykırılığa ilişkin ise arttırılarak uygulanacak idarî para cezasının tutarında, cezaya muhatap tüzel kişinin bir önceki mali yılına ilişkin mali tablolarındaki gayrisafi iş hasılatının yüzde yirmisini aşamayacağı hükmü uygulanmaz.

Bir lisans veya sertifikanın iptali halinde, yeni bir lisans veya sertifika verilene kadar, verilen hizmetin aksamaması için Kurul gereken önlemleri alır.

Bu maddede düzenlenen idarî para cezaları hiçbir şekilde ilgili cezayı ödeyen tüzel kişi tarafından hazırlanacak tarifelerde maliyet unsuru olarak yer almaz.”

MADDE 8- 4646 sayılı Kanunun 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 11- 1) Bu Kanun kapsamında Kurulca onaylanmak üzere düzenlenen tarifeler, tarifelerin belirlenmesi ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar şunlardır:

a) Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre hazırlanacak tarife önerileri ve bu önerilere esas veri, bilgi ve belgeler Kuruma sunulur. Kurul ilgili tüzel kişilerin mali verileri ve tarife önerileri ile piyasa verilerinden hareketle tarifeleri belirler.

b) Tarifeler kapsamındaki fiyatlar ve fiyat formüllerinin tadil edilmesi koşulları yönetmelikle ayrıca belirlenir.

c) Tarifeler içinde piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz.

d) Tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması halinde, söz konusu hizmetin durdurulmasını da içeren usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

e) İletim, depolama ve dağıtım şirketleri ile LNG terminal işletme şirketleri verimli işletmecilik hizmeti vermek zorundadır.

f) İletim ve dağıtım şirketleri hizmet alanlardan ve tüketicilerden Kurul tarafından belirlenen tarife unsurları dışında herhangi bir ad altında ücret talep edemez.

g) Rekabet Kurulunca rekabetin oluşmadığı veya Kurumca doğal gaz piyasasında olumsuz etkiye sebep olan fiyat uygulamalarının gerçekleştiğinin tespit edildiği hallerde uygulanacak tarifeler Kurum tarafından belirlenir.

h) Tarifelerin belirlenmesi aşamasında Kurul tarifeden etkilenecek lisans sahibi tüzel kişilerin görüşünü alır.

2) Kurulca düzenlemeye tabi tarife türleri şunlardır:

a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, bir dağıtım şebekesine bağlantı için Kurul tarafından belirlenen bedel, hüküm ve şartları içerir. Tarifeler eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı olarak uygulanır.

b) İletim ve sevkiyat kontrol tarifeleri: Kurul, iletilen gaz miktarı ve öngöreceği diğer faktörleri dikkate alarak iletim ve sevkiyat kontrolüne ait tarifeleri belirler. Kurul tarafından hazırlanacak olan iletim ve sevkiyat kontrol tarifeleri üretilen, ithal veya ihraç edilen doğal gazın nakli için iletim şebekesinden yararlanan eşit durumda olan tüm kullanıcılar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak bedelleri, hükümleri ve tarife şartlarını içerir. Bu bedellerin tespitinde hizmet maliyeti, yatırımların itfası ve Kurul tarafından belirlenen makul getiri oranı dikkate alınır.

c) Depolama tarifeleri: Depolama tarifeleri ve tarifelerde esas alınacak unsur ve şartlar Kurul tarafından belirlenir ve belirlenen tarifeler depolama şirketleri tarafından eşit taraflar arasında ayırım yapılmaksızın uygulanır. Tarifeye esas bedellerin tespitinde hizmet maliyeti, yatırımların itfası ve Kurul tarafından belirlenen makul getiri oranı dikkate alınır.

d) LNG terminal işletme tarifeleri: Kurul, LNG terminal işletme tarifelerinde esas alınacak hizmet unsurlarını belirler. Lisans sahipleri, Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında tarifelerini hazırlar, bilgi için Kuruma sunar ve ilan eder. İlan edilen tarifeler eşit taraflar arasında ayırım yapılmaksızın uygulanır. Lisans sahibi tüzel kişiler uyguladıkları tarifeleri, fiyatları, hüküm ve şartlar ile Kurumun belirlediği diğer hususları internet siteleri aracılığı ile yayınlar.

e) Toptan satış tarifeleri: Kurul toptan satış tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartları belirler. Uygulanacak fiyatları ise, bu esaslar dahilinde doğal gaz alım satımı yapan taraflarca serbestçe belirlenir.

f) Perakende satış tarifeleri: Dağıtım şirketinin birim doğal gaz alım fiyatı ve sistem kullanım bedelinden oluşan perakende satış fiyatları ve tarife esasları Kurulca belirlenir. Dağıtım şirketleri en ucuz kaynaktan doğal gaz temin etmekle yükümlüdür.

g) Sistem kullanım tarifeleri: Sistem kullanım tarifeleri dağıtım şirketleri tarafından doğal gazın nakli ve/veya sunumu karşılığında eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak bedel, hüküm ve şartları içerir. Sistem kullanım bedellerinin tespitinde hizmet maliyeti, yatırımların itfası ve Kurul tarafından belirlenen makul getiri oranı dikkate alınır.

h) Son kaynak tedarik tarifesı: Son kaynak tedarik tarifelerinde esas alınacak unsurlar ve şartlar Kurul tarafından belirlenir. Son kaynak tedarik tarifesı tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak bu sınırlamalarla bağılı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında doğal gaz tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir.

3) İkinci fıkrada sayılan tarifeler dışında piyasadaki ihtiyaca binaen yeni tarife türleri belirlemeye Kurul yetkilidir.

4) Tüketicilerin bilgilendirilmesi amacıyla lisans sahibi tüzel kişiler uyguladıkları tarifelere ilişkin bilgileri Kurumun belirleyeceği şekilde internet sitelerinde yayınlamak ve güncel tutmakla yükümlüdür.

5) LNG terminal işletme lisansı sahibi tüzel kişilerin talep etmesi halinde Kurul tarifeleri belirler. Tarifeler, eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı olarak uygulanır.

6) İletim ve depolama lisans sahibi tüzel kişilerden ilk kez tarifesı yapılacak olanlar için, lisans sahibinin talep etmesi halinde, yapılacak tesislere ilişkin tarifeler, Kurul tarafından lisans sahiplerinin hazırlayacakları fizibilite raporunun değerlendirilmesi suretiyle de belirlenebilir. Bu durumda, ikinci fıkranın (c) bendinde yer alan hizmet maliyeti ve yatırımların itfası unsurları için lisans sahibi tarafından sunulacak fizibilite raporu ve piyasa verileri kullanılır.

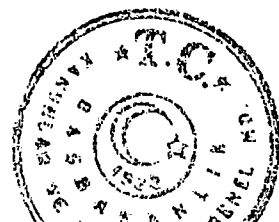
7) İthal ve yerli doğal gazın ithal ve satışında Akaryakıt Fiyat İstikrar Fonu mevzuatına ilişkin hükümler uygulanmaz.”

MADDE 9- 4646 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (a) fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiş, (b), (e) ve (g) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Doğal gaz ve petrol boru hatları ile bunlara ait sabit tesislerin kurulu bulunduğu ve halen BOTAŞ lehine irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar ile BOTAŞ’ın kullanımında olan ve henüz hiçbir işlem tesis edilmemiş bulunan Hazineye ait taşınmazlardan Maliye Bakanlığınca uygun görülenler bedelsiz olarak BOTAŞ’a devredilir, bu taşınmazlar hakkında geriye dönük olarak ecrimisil talep edilmez.

b) Bu Kanun kapsamında tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kullanılacak olan orman vasıflı veya Hazinesinin mülkiyetinde ya da Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar hakkında Orman ve Su İşleri Bakanlığı veya Maliye Bakanlığı tarafından bedeli karşılığında izin verilir, kiralama yapılır, irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir. Mülkiyeti veya tasarruf hakkı diğer kamu idarelerine ait olan taşınmazlar hakkında ise malik veya tasarruf hakkı sahibi kamu idaresince aynı şekilde işlem yapılır.

Tüzel kişiler, faaliyetleri ile ilgili olarak Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisi, kullanma izni verilmesi veya kiralama yapılabilmesi için Kurumdan talepte bulunur. Bu talebin Kurulca uygun

görülmesi hâlinde, Maliye Bakanlığı ile lisans sahibi tüzel kişiler arasında lisans süresi ile sınırlı olmak üzere irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama sözleşmesi düzenlenir. Bu sözleşmelerde, sözleşmenin geçerliliğinin lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı hükmü yer alır. İrtifak hakkı, kullanma izni veya kiralama bedelini ödeme yükümlülüğü lisans sahibi tüzel kişiye aittir. Mülkiyeti veya tasarruf hakkı diğer kamu idarelerine ait olan taşınmazlar hakkında da bu fıkra hükümlerine göre işlem yapılır, ancak sözleşmeler, lisans sahibi tüzel kişi ile bu taşınmazların maliki veya tasarruf hakkı sahibi kamu idaresi arasında yapılır.”

“e) BOTAŞ veya doğal gaz piyasa faaliyeti yapmak üzere lisans sahibi olan tüzel kişilerin başvurusu üzerine ilgili idare 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununa ve 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre doğal gazın depolanması, LNG terminal işletme tesisi, iletim ve dağıtım hatları ile bunların işletimi için gerekli binalar dahil tüm müstemilatının imar planında önceden tahsis edilmiş olması şartını aramaz ve doğal gaz iletim ve dağıtım hatları ile depolama tesislerinin projesi uyarınca imar planına işleyerek gerekli ruhsatları verir.”

“g) BOTAŞ ve BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılması sırasında kurulan tüzel kişiliklerin doğal gazla ilgili alacakları hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılması sırasında kurulacak olan tüzel kişilikler, söz konusu alacakların takibinde 6183 sayılı Kanunun Maliye Bakanlığına, tahsil dairesine ve diğer makam, merci ve komisyonlara verdiği yetkileri kullanırlar. Borçlu veya borçlunun malları başka mahallerde bulunduğu takdirde bu tüzel kişilikler, 6183 sayılı Kanun hükümlerini, kendi tahsil birimleri aracılığı ile uygulayabilir.”

“ı) Doğal gaz dağıtım şirketleri, belediyeden veya ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından uygun görüş almak suretiyle, kendilerine ait dağıtım şebekesi ve bu şebekeyi oluşturan ekipmanların tesisi ve teçhizi amacıyla gerekli olması halinde park, meydan ve yollardan, bunların kullanımına engel olmayacak şekilde bilabedel geçebilir. Altyapı çalışmaları nedeniyle doğacak zemin tahrip bedelleri dağıtım şirketleri tarafından karşılanır. Bu bedellerin belirlenmesine esas birim fiyatlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatları aşamaz. İletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerce yapılan altyapı kazı izin ve ruhsat başvuruları ilgili kamu tüzel kişilerinince ivedilikle sonuçlandırılır.

j) Bakanlık ve Kurum, BOTAŞ’ın faaliyetlerini etkin bir biçimde yürütmesini sağlamak ve faaliyetlerinden kaynaklanan mali bir yükün ortaya çıkmamasını temin etmek amacıyla, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almakla yetkili ve yükümlüdür.”

MADDE 10- 4646 sayılı Kanuna 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 12/A, 12/B ve 12/C maddeleri eklenmiştir.

“Arz güvenliği

MADDE 12/A- Bakanlık, doğal gaz arz güvenliğine ilişkin tedbirlerin alınmasından sorumludur. Doğal gaz arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik usul ve esaslar Bakanlık tarafından yönetmelikle düzenlenir. Bu kapsamda piyasada faaliyet gösteren lisans sahibi tüm tüzel kişiler Bakanlık tarafından arz güvenliğine yönelik belirtilen tedbirlere uymakla, tesis edilecek işlemlere katkı sağlamakla, ihtiyaç duyulacak bilgi ve belgeleri belirlenen sürelerde sunmakla yükümlüdür.

Bakanlık doğal gaz piyasasının işleyişi ve gelişimi hakkında değerlendirmeleri, iletim şebekesinde gerekli olabilecek ilave ve yeni yatırım ihtiyaçlarını, gaz temininde yaşanabilecek olumsuz gelişmelere karşı gerekli olan depolama kapasitesinin sağlanmasına ilişkin yatırım

ihtiyaçlarını ve arz güvenliği konusundaki diğer tespit, sorun ve çözüm önerilerini içeren Doğal Gaz Arz Güvenliği Raporunu her yıl hazırlar ve Bakanlar Kuruluna sunar.

Ulusal sistem operatörü sistemin dengelenmesine ilişkin tüm tedbirleri alır. Dağıtım şirketleri, LNG terminal işletmecileri, depolama şirketleri ve diğer iletim şirketleri iletim sistem operatörünün arz güvenliğinin temini ve sistemin işleyişine ilişkin olarak vereceği talimatlara uymakla yükümlüdür. Bu fıkra kapsamındaki uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.

Doğal gaz piyasası işletimi

MADDE 12/B- Organize toptan doğal gaz piyasalarının işletilmesi, bu piyasalarda gerçekleştirilen faaliyetlerin mali uzlaştırma işlemleri ile diğer işlemler, ilgisine göre EPİAŞ veya Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından yapılır. Bu kapsamda EPİAŞ veya Borsa İstanbul Anonim Şirketinin gerçekleştirecekleri faaliyetlere ilişkin esaslar ve hak ve yükümlülükleri ile doğal gaz ticaretine ilişkin hususlar Bakanlık ve Sermaye Piyasası Kurulunun görüşü alınarak Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir.

Organize toptan doğal gaz piyasalarında faaliyette bulunan tüzel kişiler piyasa faaliyetlerine ilişkin gerekli verileri Kuruma veya Kurumun belirleyeceği kuruluşlara sağlamakla yükümlüdür. Bu kapsamda EPİAŞ, Borsa İstanbul Anonim Şirketi ve iletim şirketlerine sağlanacak veriler ile verilerin gizli tutulması ve kamuoyu ile paylaşılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir.

EPİAŞ'ın organize toptan doğal gaz piyasalarında yapacağı diğer faaliyetler ile ortaklık, üyelik ve diğer hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş doğal gaz sözleşmelerinin ve türev ürünlerin işlem gördüğü piyasaların işleticisi Borsa İstanbul Anonim Şirkettir.

Bu piyasaların çalışma esaslarının tespiti ve işlem görecekt sermaye piyasası aracı niteliğindeki doğal gaz sözleşmeleri ile ürün standartlarının belirlenmesi ile uzlaştırma işlemleri, ilgili kişi ve kuruluşların yükümlülükleri, gözetim ve denetime ilişkin usul ve esaslar Kurum görüşleri alınarak Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yönetmelikle düzenlenir.

Bu Kanun kapsamında organize toptan doğal gaz piyasalarında yapılan işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

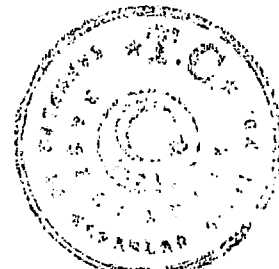
Son kaynak tedariki

MADDE 12/C- Dağıtım şirketlerine satış yapacak veya son kaynak tedarikçisi olarak belirlenecek tüzel kişilerde müşterilerinin mevsimsel doğal gaz çekişlerini karşılayacak depolama imkânına sahip olma şartı aranır.

Son kaynak tedarikçisi olarak lisans sahibi şirketlerin belirlenmesine ilişkin hususlar ile son kaynak tedarikçisinin hak ve yükümlülükleri Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir. Kurum son kaynak tedarikçisinin belirlenmesinde lisans sahibi şirketlerin depolama ve LNG tedarik imkânları ile mevcut sözleşmeleri kapsamındaki taahhütlerini de dikkate alır.”

MADDE 11- 4646 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Türk Petrol Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 12- 4646 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanun hükümlerine göre, dağıtım faaliyeti hariç, BOTAŞ’ın dikey bütünleşik tüzel kişiliği bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıla kadar devam edebilir. Bu süre sonunda BOTAŞ; iletim faaliyeti, LNG tesislerinin işletilmesi ve depolama faaliyetleri ile diğer faaliyetleri gerçekleştirmek üzere 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre üç ayrı tüzel kişilik olarak yeniden yapılandırılır. Bunlardan iletim, LNG tesislerinin işletilmesi ile depolama faaliyetleri dışındaki faaliyetleri gerçekleştirecek olan şirket BOTAŞ’ı temsil eder ve BOTAŞ adıyla anılır.

Yeniden yapılandırma sürecinde şirketlerin faaliyet konularının kapsamının, merkezleri ve sermayelerinin belirlenmesi, personel, varlık, kaynak, menkul, gayrimenkul, araç, gereç ve malzemeleri ile hak ve alacaklarına ilişkin devir işlemleri, BOTAŞ’ın taraf olduğu dava ve icra takiplerinin hangi şirketler tarafından yürütüleceği gibi hususlara ilişkin işlemler, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve BOTAŞ’ın görüşleri alınarak Bakanlık tarafından karara bağlanır.

Bu madde uyarınca gerçekleştirilecek devir işlemlerinden doğan kazanç kurumlar vergisinden, devir kapsamındaki mal teslimi ve hizmet ifaları katma değer vergisinden, devre ilişkin bütün işlemler harçlardan ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek her türlü kâğıt damga vergisinden müstesnadır. İlgili mevzuatta BOTAŞ’a yapılan atıflar, ilgisi itibarıyla BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılması sonucunda meydana gelecek olan tüzel kişiliklere yapılmış sayılır. BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılması sonucunda meydana gelecek olan tüzel kişiliklere bu Kanun ile verilen görev ve yükümlülükler, bu kuruluşların tüzel kişiliği haiz olana kadar BOTAŞ tarafından yürütülür.

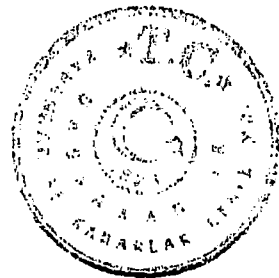
BOTAŞ’ın Hazine garantili yükümlülükleri ile Hazine Müsteşarlığına olan yükümlülükleri saklıdır ve ilgisine göre BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılması sonucu meydana çıkacak tüzel kişilikler tarafından ödenir.

BOTAŞ, ithalatı yıllık ulusal tüketimin yüzde yirmisi oranına düşünceye kadar, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalatı haricinde yeni doğal gaz alım sözleşmesi yapamaz ve süresi biten mevcut doğal gaz alım sözleşmelerini yenileyemez. Ancak Bakanlar Kurulu kararıyla, doğal gaz arz güvenliğinin sağlanması veya ihraç etmek amacıyla doğal gaz alım sözleşmeleri yapılabilir.

1/1/2015 tarihi itibarıyla BOTAŞ mevcut doğal gaz satış sözleşmeleri haricinde yeni doğal gaz satış sözleşmesi yapamaz, ancak süresi biten sözleşmeler yenilenebilir. Dağıtım şirketlerinin aboneleri için gerekli olan miktar ile son kaynak tedariki kapsamında yapılacak satışlar bu hükmün istisnasıdır. Ancak Bakanlık tarafından madde 12/A kapsamında belirlenecek usul esaslar çerçevesinde yapılacak çalışmalar kapsamında ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlar Kurulu kararıyla yeni doğal gaz satış sözleşmeleri yapılabilir.

BOTAŞ tarafından devredilecek doğal gaz alım veya satım sözleşmeleri için kontrat veya miktar devrine imkân tanıyan ihaleler yapılabilir. Söz konusu ihalelere ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Hazine garantili sözleşmesi bulunan yap-işlet ve yap-işlet-devret santralleri, Hazine Müsteşarlığına başvurarak ilgili Hazine garantilerinden feragat etmek koşuluyla, doğal gaz alımlarını piyasa koşulları içinde basiretli bir işletmeci gibi davranarak en ekonomik kaynaktan yaptıklarını Kurula ispat etmek ve doğal gaz satın alma maliyetindeki düşüşü elektriğin satış fiyatında bir azalma sağlayacak şekilde yansıtmak zorundadır.”

MADDE 13- 4646 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce BOTAş tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre başlatılmış olan ve BOTAş’ın yeniden yapılandırılması sırasında kurulan tüzel kişiliklere devredilen doğal gazla ilgili alacaklara ilişkin tüm işlemler tahsilatı tamamlanıncaya kadar söz konusu Kanun hükümleri çerçevesinde ilgisine göre BOTAş’ın yeniden yapılandırılması sırasında kurulan tüzel kişilikler tarafından devam ettirilir.

Söz konusu işlemlerin yürütülmesi sürecinde BOTAş’ın yeniden yapılandırılması sırasında kurulan tüzel kişilikler, 6183 sayılı Kanunun Maliye Bakanlığına, tahsil dairesine ve diğer makam, merci ve komisyonlara verdiği yetkileri kullanırlar. Borçlu veya borçlunun malları başka mahallerde bulunduğu takdirde; bu tüzel kişilikler, 6183 Kanun hükümlerini, kendi tahsil birimleri aracılığı ile uygulayabilir.

GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurul tarafından LNG terminali için verilmiş olan depolama lisansları altı ay içerisinde sona erdirilerek söz konusu faaliyet için Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca LNG terminal işletme lisansı verilir. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Kurul tarafından verilmiş olan sıkıştırılmış doğal gaz iletimi ve dağıtım lisansları ile LNG iletim lisansları altı ay içerisinde sona erdirilir ve söz konusu lisans sahiplerine talepleri halinde Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca sona erdirilen faaliyet türüne göre yeni LNG satış veya CNG satış lisansı verilir ve mevcut CNG satış lisansları Kanunun 4 üncü maddesine uygun hale getirilir. Bu işlemler için bedel alınmaz.

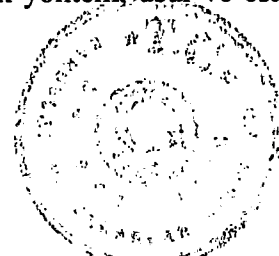
GEÇİCİ MADDE 8- 31/12/2025 tarihine kadar işletmeye girecek olan LNG terminal işletme tesisleri ile depolama tesislerine ilgili Kurum tarafından verilmiş izin tarihinden itibaren yatırım ve işletme dönemlerinin ilk on yılında, 12 nci maddenin (b) fıkrası kapsamında kalan taşınmazlara ilişkin izin, kira, irtifak hakkı ve kullanma izni bedellerine yüzde seksenbeş indirim uygulanır. Bu madde kapsamındaki srenin beş yıla kadar uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir. Tesisin yatırım döneminde yatırıma ilişkin yapılan işlemler harçtan, düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesnadır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte işletmede olan tesislerden kapasite artışı yapılanlar hakkında ise yapılan kapasite artışı oranında bu madde hükmü uygulanır. Bu madde kapsamındaki kapasite artışına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 9- Kurum, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan sertifikaları, en geç bir yıl içerisinde 5 inci maddede belirtilen düzenlemelere uygun hale getirir.

GEÇİCİ MADDE 10- Lisans sahibi şirketlerin, doğal gaz piyasasında birbirleriyle yaptıkları faaliyetlerle ilgili yazılı sözleşmelere ve bu sözleşmelerin Kuruma bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar altı ay içerisinde Kurum tarafından düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 11- İstanbül Büyükşehir Belediyesi tarafından talep edilmesi halinde, İstanbül Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim şirketinin (İGDAş) zelleştirilmesine ilişkin işlemler aşağıdaki gibi yürütülür.

a) İGDAş, mülkiyet ve kâr payı haklarına hael gelmemek ve pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mal hakları İstanbül Büyükşehir Belediyesinde kalmak kaydıyla, 4046 sayılı zelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun uyarınca zelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından özelleştirilir. Özelleştirme işleminde uygulanacak yöntem, usul ve esaslar, süreler

ve şirketin hisselerinin hangi oranda özelleştirileceği Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenir. Özelleştirme işlemlerinden doğan kazanç kurumlar vergisinden, devir kapsamındaki mal teslimi ve hizmet ifaları katma değer vergisinden, devre ilişkin bütün işlemler harçlardan ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek her türlü kâğıt, damga vergisinden müstesnadır.

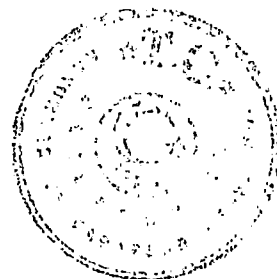
b) İGDAŞ'ın özelleştirilmesinden elde edilecek gelirden öncelikle Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yapılan özelleştirme giderleri düşüldükten sonra kalan tutardan; Hazine Müsteşarlığının Hazine garantisi altında ve/veya dış borcun ikrazı sureti ile İGDAŞ'a doğal gaz uygulama projeleri kapsamında sağladığı dış kredilerden kaynaklı Hazine alacakları, anlaşmalar çerçevesinde Hazine Müsteşarlığı tarafından kreditörlere ödenecek tutarlar, aynı döviz cinsleri üzerinden tahsilatın yapılacağı tarihte geçerli olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak Hazineye ödenir. Hazine Müsteşarlığına ödemenin yapılacağı tarih itibarıyla Hazine Müsteşarlığının söz konusu kredilerden kaynaklı İGDAŞ'tan vadesi geçmiş Hazine alacağı olması durumunda ise söz konusu alacak Hazine Müsteşarlığına ödemenin yapılacağı tarihe kadar işleyecek gecikme faizi ile birlikte özelleştirme gelirinden ayrıca tahsil edilir. Hazine Müsteşarlığına ödeme yapılması sonrasında arta kalan tutar İstanbul Büyükşehir Belediyesine aktarılır. İGDAŞ hakkında 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (g) bendinin altıncı ve yedinci paragrafları uygulanmaz.

c) Yukarıda anılan esaslar çerçevesinde her türlü satış işlemlerinde, satılacak hisselerin mülkiyetinin devrine ilişkin sözleşmeleri ve diğer anlaşmaları ve gereken belgeleri imzalamaya, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının bağlı olduğu Bakan veya yetki verdiği temsilci yetkilidir. İGDAŞ'ın özelleştirilmesi ile ilgili maddede bulunmayan hususlar Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından belirlenir.

d) İGDAŞ'ın hisselerinin özelleştirilmesine dair hisse satış sözleşmesinin imza tarihinden itibaren on yıl boyunca sistem kullanım bedeli (birim hizmet ve amortisman bedeli) 0,062378 ABD Dolar/m³ karşılığı TL, sistem kullanım bedeli (taşıma bedeli) 0,01480 ABD Dolar/m³ karşılığı TL olarak uygulanır.

e) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte İGDAŞ'ın ve BOTAS'ın karşılıklı gecikme zammı ve taşıma bedeli alacakları ve bunların tüm ferileri ve cezaları silinir. Bunlara ilişkin yargıya intikal etmiş veya etmemiş tüm ihtilaflar karşılıklı olarak sona erer. Gecikme zammı ve taşıma bedeli alacakları ve bunların tüm ferileri ve cezaları bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin terkin edilir."

MADDE 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

GENEL GEREKÇE

Ülkelerin ekonomik gelişimlerinin sürdürülmesi bakımından, temel girdi durumunda olan enerji, küresel yönelimlerin izlenerek analiz edilmesini, çok boyutlu ve uzun soluklu politika ve stratejilerin uygulanmasını gerektiren bir alan olarak önemini gün geçtikçe arttırmaktadır. Yaşanan yüksek ekonomik gelişme ve artan refah seviyesinin sonucu olarak ülkemiz enerji sektörünün her alanında hızlı bir talep artışı olduğu gözlemlenmektedir.

Enerji politikalarımız ve stratejilerimiz, ülke gerçeklerimiz dikkate alınarak, küresel ölçekli dinamikler analiz edilerek ve özellikle Avrupa Birliği müktesebatı ve içinde bulunduğumuz jeopolitik perspektiften bakılarak oluşturulmaktadır. Temel politikalarımızın başında kamu yararının ve tüketici haklarının gözetilmesi, serbest piyasa uygulamaları içinde kamu sektörü ve özel sektör imkânlarının harekete geçirilmesi, ülke enerji ihtiyaçlarını güvenli, sürekli ve en düşük maliyetler ve en az çevresel etkilerle karşılayacak tedbirleri alan politikaların hayata geçirilmesi yer almaktadır.

Bu kapsamda, enerji sektörümüzün şeffaf ve rekabete dayalı bir piyasa yapısına sahip olma hedefi ile yeniden yapılandırılması sürecinde önemli aşama katedilmiştir. Ülkemizin küresel ekonomi ile bütünleşme stratejileri ve Avrupa Birliğine entegrasyonu kapsamında yürütülen enerji piyasasının serbestleştirilmesi çalışmaları çerçevesinde, enerji sektörü reformu ve işleyen bir piyasa yapısının oluşturulmasına yönelik olarak, ülkemizde doğal gazın kaliteli, sürekli, ucuz, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde çevreye zarar vermeyecek şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için doğal gaz piyasasının serbestleştirilerek mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir doğal gaz piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması amacıyla hazırlanan 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu 2/5/2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal gaz piyasası reformunun ve 4646 sayılı Kanunun ana amaçlarının rekabetin mümkün olduğu sektör segmentlerinde bu rekabetin önündeki engellerin kaldırılması ve rekabetin oluşacağı bir piyasa yapısının ve kurallarının hüküm süreceği bir çerçevenin oluşturulması; rekabetin mümkün olmadığı sektör segmentlerinde ise tüm taraflara eşit yaklaşımı temin eden tarafsız bir düzenleme olduğu ve nihai amacın da bu şekilde tüketicilere en düşük maliyetli doğal gaz kullanım imkânı sağlanması ile arz güvenliğini garanti altına alacak bir yatırım ortamının temini olduğu gözönünde bulundurulduğunda reformun geldiğimiz noktada 4646 sayılı Kanunun mevcut haliyle ve içerdiği düzenlemeler ile piyasa aktörlerinin ve düzenleyici kurumların 2001 yılından beri katettiği bazı gelişmeleri kapsamadığı görülmüştür. Ayrıca ülkemizde enerji ihtiyacının her geçen gün arttığı ve dünya konjonktüründeki değişimlerin ülkemiz lehine yeni imkânlar oluşturduğu dikkate alındığında ve enerji sektörünün ülkeler arasında ciddi bir yarış ortamı yarattığı ve bu yarışın giderek önem kazandığı bir dönemde ülkemizin de sektörde rekabet edebilmesi ve bu doğrultuda karşılaşılan sorunların giderilmesi büyük önem arz etmektedir. Yine, 4646 sayılı Kanunun birincil düzenleme olması nedeniyle piyasa aktörlerine geleceğe yönelik yol gösterici olması ve ikincil mevzuatlara da dayanak teşkil etmesi bakımından reform hedefleri kapsamında piyasa gelişmelerinin önünde olması gerektiği açıktır.

Bu kapsamda yapılan değişiklikler ile, 4646 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip piyasada bugüne kadar yaşanan gelişmeler gözönünde bulundurularak arz talep dengesinin sağlanması başta olmak üzere sektörün öngörülen yapıya kavuşturulmasını teminen doğal gaz piyasasının günün koşullarına uygun olarak uluslararası entegrasyonun gerekliliklerini yerine getirmek suretiyle verimlilik, rekabet ve şeffaflığı sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması, daha iyi işlemesi ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca, arz güvenliği, doğal gaz piyasası işletimi, depolama yükümlülüğü ve son kaynak tedarikine ilişkin gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4646 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan bazı tanımlarda değişiklik yapılmış ve Kanuna ihtiyaç duyulan yeni tanımlar eklenmiştir.

Madde ile, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) terminal işletme faaliyeti ayrı bir piyasa faaliyeti olarak Kanuna eklendiğinden (6) numaralı bent tekrar düzenlenmiştir.

(7) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, doğal gaz tanımına karbon içerikli hammaddelerden üretilen gaz eklenmiştir.

(8) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, teknik gerekçelerle uygulamada söz konusu olan, üretim hatlarının dağıtım hatlarına veya dağıtım bölgesi dışındaki serbest tüketicilere de bağlanabileceği hususu tanıma eklenmiştir.

(10) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, LNG satışı ayrı bir piyasa faaliyeti olarak tanımlandığından LNG'nin taşınması hususu ilgili maddede tanımlanmıştır.

(12) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, dağıtım bölgesi içinde kalan CNG şirketlerine gaz satılabilmesine ve dağıtım bölgesi içindeki LNG ve CNG tesislerinin bakım ve onarımının dağıtım şirketlerince yapılmasına izin verilmesi amaçlanmıştır. Şehir içi doğal gaz dağıtım hizmetinin sağlanmasına yönelik gerçekleştirilen ihalelerde şehirlerin gelişmişlik düzeyi, doğal gaz tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı gibi hususlar dikkate alınarak, söz konusu ihalelerde bir veya birkaç şehir bir dağıtım bölgesi içerisinde tanımlanmıştır.

(13) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, belediye sınırları ile mücavir alan sınırlarının beraber değerlendirilmesi gerektiği hususuna açıklık getirmek amacıyla ilgili tanım yeniden düzenlenmiştir.

(14) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, şehirde doğal gazın dağıtımını yerine dağıtım bölgesinde dağıtım faaliyeti ifadesi kullanılarak tanım güncel uygulamalara uygun olacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

(15) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, toptan satış şirketleri tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin kapsamına açıklık getirilmeye çalışılmıştır.

(19) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, LNG terminal işletmeciliğinin depolama faaliyetinden çıkarılarak yeni bir faaliyet olarak tanımlanmasına imkân sağlanmıştır.

(21) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, depolama faaliyeti kapsamından çıkartılan LNG terminal işletmeciliği faaliyetinin tanımı detaylandırılmıştır.

(22) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, ayrı bir faaliyet olarak tanımlanan LNG terminal işletmeciliği, depolama tanımından çıkarılmıştır.

(23) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, LNG tesisleri de sistem tanımına eklenmiştir.

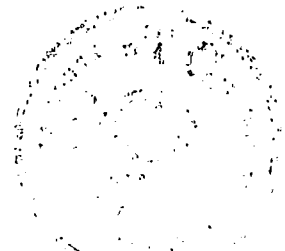
Transit iletim ile ilgili düzenlemeler ulusal ve uluslararası birçok mevzuatı da kapsadığından (24) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, söz konusu hususlar Kanun metninden çıkartılmıştır.

(26) numaralı bentte yer alan dolaysız hat tanımı Kanunda yer almadığı için tanımlardan çıkarılmıştır.

(27) numaralı bentte yer alan mahallî gaz boru hattı tanımı Kanunda yer almadığı için tanımlardan çıkarılmıştır.

(28) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, dağıtım şebekesi tanımı, dağıtım bölgesi dışına yapılan bağlantıların da dağıtım şirketi tarafından işletilmesi durumunu da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

(29) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, LNG terminal işletme faaliyeti bir piyasa faaliyeti olarak eklendiğinden ve faaliyetin kapsamı 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasına eklenen (h) bendinde düzenlendiğinden tanıma eklenmiştir.

(30) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, tanıma dağıtım şirketlerinin teslim sözleşmesine taraf olacağı hukuki temelin oluşturulması ve tanımda eksik olan piyasa oyuncularından LNG terminal işletmecisinin de eklenmesi gerekçesiyle lisans sahipleri arasında yapılan sözleşme olarak değiştirilmiştir.

(31) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, taşıma sözleşmesi tanımı teslim sözleşmesi ile uyumlu olarak yeniden düzenlenmiştir.

(32) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, ithalatçı şirketlerin CNG formunda gaz ithal edebilmesi hususu düzenlenmiştir.

(33) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, Kanunda yer alan ilgili tanımların farklı yorumlanmaya açık olmaları nedeniyle uygulamada ortaya çıkan sakıncaların giderilmesi amacıyla iletim şebekesi tanımı yeniden düzenlenmiştir.

(34) numaralı bentte yer alan ulusal iletim şebekesi tanımı Kanunda yer almadığından çıkarılmıştır.

(35) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, ihracat şirketinin LNG ve CNG formunda da gaz pazarlayabilmesi hususu düzenlenmiştir.

(36) numaralı bentte LNG terminal işletmeciliği faaliyetinin ayrı bir faaliyet olarak tanımlanması nedeniyle değişiklik yapılmıştır.

(37) numaralı bentte LNG terminal işletmeciliği faaliyetinin ayrı bir faaliyet olarak tanımlanması nedeniyle değişiklik yapılmıştır.

(38) numaralı bent lisansların Kurum tarafından verilmesi nedeniyle değiştirilmiştir.

(39) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, uygulamada yanlış anlaşılmalara yol açan tanım sadeleştirilmiş, ayrıca sertifikaların Kurum veya Kurum tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından verilmesinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

(40) numaralı bentte yer alan kullanıcı birliği tanımı organize sanayi bölgeleri ve kooperatifleri ifadesi serbest tüketici tanımına ilave edildiğinden çıkarılmıştır.

(41) numaralı bentte yapılan değişiklik ile, Kanunda sıkıştırılmış doğal gaz için kullanılan kısaltma tanıma eklenmiştir.

(42) numaralı bentte yer alan yatay bütünleşmiş tüzel kişi tanımı Kanunda yer almadığı için Kanun metninden çıkartılmıştır.

Doğal gaz piyasası ile ilgili olarak mevzuattan kaynaklanan ihtiyaçların ve tanımsal eksikliklerin giderilebilmesi amacıyla (43), (44), (45), (46), (47), (48), (49), (50), (51), (52), (53), (54) ve (55) numaralı bentlerde yer alan tanımlar Kanuna eklenmiştir.

MADDE 2- 4646 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına, piyasada yapılan tüm faaliyetlerin Kurum tarafından takip edilebilmesini sağlamak maksadıyla yazılı sözleşme olmadan piyasada herhangi bir faaliyet gösterilemeyeceğine ilişkin yeni paragraf eklenmiştir.

Üçüncü fıkra, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunundaki tanımlarla uyum sağlanması amacıyla değiştirilmiştir.

Dördüncü fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, ithalat faaliyetinin özelliği nedeniyle değerlendirmeye esas teşkil edecek bir teknik donanım gerektirmemesi ve ithalat faaliyeti yapmak isteyen tüzel kişilerin ithalat yapacak teknik güce sahip olup olmadığının ölçülmesinin mümkün olmaması nedeniyle teknik güce sahip olunması kriteri çıkarılmıştır.

Dördüncü fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, farklı yorumlamalara yol açması ve muğlak olması nedeniyle “kesin” ifadesi çıkarılmış, ayrıca ithalat lisansı başvurularının daha etkin değerlendirilebilmesine olanak sağlayacak olan, doğal gaz tedariki ile ilgili detaylı bilginin sağlanmasına ilişkin hüküm eklenmiştir.

Dördüncü fıkranın (a) bendinin (4) numaralı alt bendinde yapılan düzenleme ile, doğal gaz ithalatı için aranan şartlar arasına doğal gaz arz talep dengesinin sağlanmasından sorumlu olan Bakanlığın uygun görüşünün alınması şartı eklenmiştir.

Dördüncü fıkranın (a) bendinin (4) numaralı alt bendini takip eden üçüncü paragrafta yapılan değişiklik ile, ülkemiz arz güvenliğinin temini çalışmalarında ihtiyaç duyulması halinde, kamu tüzel kişiliklerinin pazar payının bu hükümde belirtilen sınırlardan muaf tutulabileceğine ilişkin hüküm eklenmiştir.

Dördüncü fıkranın (a) bendinin (4) numaralı alt bendini takip eden beşinci ve altıncı paragraflar ile, ithalat lisansının verilmesine ilişkin diğer şartların nasıl belirleneceğine ilişkin yeni bir hüküm eklenmiş ve LNG ithalat lisansı için bazı muafiyetler ve aranacak diğer şartlara ilişkin Kurumun düzenleme yapacağı hususu getirilmiştir.

Dördüncü fıkranın (b) bendinin birinci paragrafında yapılan değişiklik ile 6326 sayılı Petrol Kanunu, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu ile yürürlükten kaldırıldığından gerekli düzenleme yapılmıştır.

Dördüncü fıkranın (b) bendinin ikinci paragrafında yapılan değişiklik ile, üretim şirketlerinin doğrudan satış yapabileceği şirketler arasında yer almayan, ancak uygulamada sistemden gaz satın alması mümkün olan CNG şirketleri, Kanuna eklenmiştir.

Dördüncü fıkranın (b) bendinde yer alan “8 inci maddenin (a) fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen miktar” ifadesi, 8 inci maddenin (a) fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan değişiklik ile uyum sağlanması amacıyla Kanun metninden çıkarılmıştır.

Dördüncü fıkranın (c) bendinin birinci paragrafında yapılan değişiklik ile, iletim lisansı verilmesine ilişkin diğer şartların nasıl belirleneceğine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Dördüncü fıkranın (c) bendinin (6) numaralı alt bendi, teslim ve taşıma sözleşmelerinin tanımlarında yapılan değişiklikler doğrultusunda revize edilmiştir.

Transit iletim ile ilgili düzenleme ulusal ve uluslararası birçok mevzuatı da kapsadığından doğal gazın transit iletimi ile ilgili mevcut dördüncü fıkranın (c) bendinin (8) numaralı alt bendinde yer alan hüküm Kanun metninden çıkartılmıştır.

Dördüncü fıkranın (c) bendinin (7) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, inşa edilecek yeni iletim hatlarının mülkiyetinin ve işletme haklarının yatırım yapan şirkete ait olması hükme bağlanarak iletim konusunda özel sektör yatırımlarının artırılması hedeflenmiştir.

Dördüncü fıkranın (c) bendine eklenen (8) numaralı alt bent ile, BOTAŞ, ülkemizdeki tüm iletim şebekelerinin enterkonneksiyonu ile eşgüdümünü sağlayacak ve sistemin işleyişi için gerekli tedbirleri alacak, Bakanlığın kararı doğrultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalışmaları yapacak, dengeleme ve uzlaştırma piyasalarındaki dengesizliklerin giderilmesini sağlayacak ve mali uzlaştırma işlemleri için gerekli verileri EPIAŞ’a verecek bir ulusal sistem operatörü olarak belirlenmiştir.

Dördüncü fıkranın (c) bendine eklenen (9) numaralı alt bent ile, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca zorunluluk arz eden kanuni düzenlemenin yapılması ile BOTAŞ’ın boru hatları iletim sistemlerinin işletilmesi için ihtiyaç duyduğu telsiz sistemi de dâhil olmak üzere her türlü iletişim ve bilgi sistemleri altyapısını kurabilmesi ve işletebilmesine imkân sağlanması ile fiber optik kablo altyapısı da dâhil bu iletişim altyapısının bir kısmını, kendi faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ilgili mevzuat çerçevesinde Kurum görüşleri doğrultusunda üçüncü kişilere kullanılabilesine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Dördüncü fıkranın (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, LNG terminal işletmeciliği faaliyeti depolama faaliyeti kapsamında çıkarılmıştır. Ayrıca, depolama faaliyeti yapmak isteyen tüzel kişilerde aranan şartlardan; teknik güce sahip olunması şartı ölçülmesi mümkün olmaması, ‘sistem elverişli olduğu takdirde’ ifadesi ise

farklı yorumlara açık olması nedeniyle Kanun metninden çıkarılmıştır.

Dördüncü fıkranın (d) bendinin (3) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, doğal gaz depolama lisansı alınabilmesi konusundaki şartlar revize edilmiş, 6491 sayılı Türk Petrol Kanununa göre faaliyet gösterecek arama şirketleri ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa göre lisans alarak doğal gaz depoculuğu yapacak şirketlerin faaliyet alanlarının çakışmamasını sağlamak için, doğal gaz depolama amaçlı lisans verilmeden önce söz konusu alanlar için Bakanlıktan onay alınması gerektiği hükme bağlanmıştır. Ayrıca, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Bakanlık ana hizmet birimlerine dahil edildiği için Kanun metninde yer alan "Petrol İşleri Genel Müdürlüğü" ifadeleri "Bakanlık" şeklinde değiştirilmiştir. Yine, 6326 sayılı Petrol Kanunu, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu ile yürürlükten kaldırıldığından gerekli düzenlemeler yapılmış ve 6491 sayılı Kanunla uyum sağlanmıştır.

Dördüncü fıkranın (e) bendinin birinci paragrafında yapılan değişiklik ile, mevcut Kanunda ithalat lisansı almış tüzel kişilerin toptan satış lisansı almalarına gerek olmadığından, ithalat lisansı ile doğal gazın toptan satışının yapılması durumunda toptan satış faaliyeti kapsamındaki yükümlülüklerin geçerli olacağı hususu düzenlenmiştir.

Dördüncü fıkranın (e) bendinin ikinci paragrafında yapılan değişiklik ile, toptan satış lisansı için aranan şartlar yeniden düzenlenmiş olup ticari bir faaliyet olan toptan satış faaliyeti için teknik yeterlilik şartı kaldırılmış ve depolama kapasitesi şartları ile ilgili ifade, alt bentlerde yeniden düzenlendiği için Kanun metninden çıkarılmıştır.

Dördüncü fıkranın (e) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde yapılan değişiklik ile, dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere doğal gaz satışı yapan toptan satış şirketlerinin arz güvenliğinin temini bakımından yükümlülükleri tanımlanmıştır.

Dördüncü fıkranın (e) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan düzenleme ilgili fıkranın (1) ve (2) numaralı alt bendinde yapıldığından Kanun metninden çıkarılmıştır.

Dördüncü fıkranın (e) bendinin (3) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, toptan satış şirketlerinin satış sözleşmesi yapacağı taraflar arasına CNG şirketleri de ilave edilmiştir.

Dördüncü fıkranın (e) bendinin (6) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, ülkemiz arz güvenliğinin temini çalışmalarında ihtiyaç duyulması halinde, kamu tüzel kişilerinin pazar payının bu hükümde belirtilen sınırlardan muaf tutulabileceği hükmü düzenlenmiştir.

Dördüncü fıkranın (f) bendinin (1) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, ihracat faaliyetinin özelliği nedeniyle değerlendirmeye esas teşkil edecek bir teknik donanım gerektirmemesi ve ithalat faaliyeti yapmak isteyen tüzel kişilerin ihracat yapacak teknik güce sahip olup olmadığının ölçülmesinin mümkün olmaması nedeniyle teknik güce sahip olunması kriteri lisans başvurularında aranan şartlar arasından çıkarılmıştır.

Dördüncü fıkranın (f) bendine eklenen (4) numaralı alt bent ile, doğal gaz ihracatı için aranan şartlar arasına doğal gaz arz talep dengesinin sağlanmasından sorumlu olan Bakanlığın uygun görüşünün alınması şartı da eklenmiştir.

Dördüncü fıkranın (f) bendinin (3) numaralı alt bendinden sonra gelen paragraf, transit uygulamasına ilişkin hususların 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları İle Transit Geçişine Dair Kanunda düzenlenmesi öngörüldüğünden Kanun metninden çıkarılmıştır.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin birinci ve ikinci paragrafları, dağıtım bölgesi Kanuna yeni tanım olarak ilave edildiğinden yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, şehir içi dağıtıma ilişkin ihalelerin kriterleri ile lisansta bulunması gereken hususların ikincil mevzuatta düzenleneceğine ilişkin ilave bir hüküm eklenmiştir.

Dağıtım şebekelerinin kontrolünü sağlamak amacıyla dördüncü fıkranın (g) bendinin üçüncü paragrafına dağıtım şebekelerinin lisans süresi sona ermeden başka bir tüzel kişiye sadece Kurul onayıyla satılabileceğine dair hüküm eklenmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin dördüncü paragrafında yer alan “uygun” ifadesi farklı yorumlara açık olduğu için Kanun metninden çıkarılmış, yerine net bir ifade olan “yüksek” ifadesi Kanun metnine eklenmiştir. Ayrıca mevcut şebekenin işletme ve mülkiyeti için Kurum tarafından yapılması öngörülen ihalenin ne şekilde yapılacağının ikincil mevzuatta düzenleneceğine ilişkin ilave bir hüküm eklenmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin beşinci paragrafında yer alan “mülkiyet sahibi” ifadesi dağıtım şirketlerinin zaten dağıtım şebekesinin mülkiyetine sahip olduğu ve bu hususun tekrar vurgulanmasının gerekli olmadığı düşünüldükçe çıkarılmış ve hüküm sadeleştirilmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin yedinci paragrafında yapılan değişiklik ile, Kanun metni yeni Türk Ticaret Kanunu ile uyumlu hale getirilmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin yedinci paragrafından sonra gelmek üzere eklenen sekizinci paragraf ile; belediye ortaklığının satılmasına ilişkin husus düzenlenmiştir.

Kanun metninde yönetmelikler için isim belirlenmesinin uygun olmadığı, yönetmeliğin isminin yönetmeliği çıkaran kurum tarafından belirlenmesinin daha uygun olacağı düşünüldüğü için dördüncü fıkranın (g) bendinin (2) numaralı alt bendinde yapılan değişikliğe ihtiyaç duyulmuştur.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin (3) numaralı alt bendinde farklı yorumlara açık olan ifadeler değiştirilmiş, ayrıca 8 inci maddenin (b) bendinin beşinci paragrafında yer alan ifadeye ilgisi nedeniyle bu alt bentte açıklık getirilmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin (4) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, iç tesisatın dağıtım şirketi tarafından denetlenmesi sonrasında yapılacak olan izinsiz tadilat ve proje harici işlemlerden dağıtım şirketinin sorumlu tutulamayacağına dair hükümlere açıklık getirilmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin (4) numaralı alt bendine eklenen paragraf ile, iç tesisatların belli aralıklarla kontrolünün dağıtım şirketlerince veya kendi adına çalışan şirketlerce Kurumun belirlediği usul ve esaslar kapsamında yaptırılmasının sağlanması hedeflenmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendinin (5) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile, dağıtım şirketlerinin yurt çapında sahip olabilecekleri lisans sayısı ile ilgili kısıtlama kaldırılmış ve dağıtım bölgelerinin tek bir lisans altında birleştirilebilmesi veya mevcut dağıtım bölgelerinin birden fazla lisans bölgesine bölünebilmesi hususu hükme bağlanmıştır.

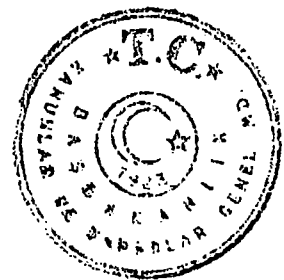
Dördüncü fıkranın (g) bendine eklenen (6) numaralı alt bent ile, piyasada farklı bir faaliyet olarak gerçekleştirilmesi istenen perakende satış ve dağıtım faaliyetlerine ilişkin hesap kayıtlarının ayrı ayrı tutulmasının sağlanması hedeflenmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendine eklenen (7) numaralı alt bent ile, dinamik piyasa yapısı içerisinde uygulamada ortaya çıkan değişim ve ihtiyaçlara cevap verilmesi hedeflenmiştir.

Dördüncü fıkranın (g) bendine eklenen (8) numaralı alt bent ile, şehir tanımında yapılan değişikliğin dağıtım şirketlerinin hak ve yükümlülüklerini etkilememesi hedeflenmiştir.

Dördüncü fıkraya eklenen (h) bendi ile, LNG terminal işletme faaliyeti, depolama faaliyeti kapsamından çıkarılarak yeni bir piyasa faaliyeti olarak düzenlenmiş ve bu faaliyete ilişkin ayrıntılar ve şartlar hükme bağlanmıştır.

Dördüncü fıkraya eklenen (i) bendi ile, LNG satış faaliyeti, toptan satış faaliyeti kapsamından çıkarılarak yeni bir piyasa faaliyeti olarak düzenlenmiş ve bu faaliyete ilişkin ayrıntılar ve şartlar hükme bağlanmıştır. Yine ilgili bentte CNG satış faaliyetinin sınırlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.

MADDE 3- 4646 sayılı Kanunun beşinci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında düzenlenen sertifikaların kapsamlarına ve nasıl verileceğine ilişkin usul ve esaslara ilişkin hükümlerin uygulamada sorunlara yol açması ve Kanunda hükme bağlanmış olduğu için Kurum tarafından düzenlenememesi nedeniyle bu fıkralar Kanun metninden çıkarılmış ve yeni eklenen fıkra ile tüm düzenlemelerin Kurum tarafından yapılacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 4- 4646 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yapılan değişiklik ile, daha önce beraber tanımlanmış olan lisans ve sertifikaların sona ermesine ilişkin hükümler birbirinden ayrılmıştır. Söz konusu bentte sadece lisansların sona ermesine ilişkin hükümlere yer verilirken sertifikaların sona ermesine ilişkin hükümler aynı maddeye eklenen (e) bendi ile yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 5- 4646 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (a) fıkrasının (2) numaralı bendinde yapılan değişiklik ile, ülkemiz arz güvenliğinin temini çalışmalarında ihtiyaç duyulması halinde, kamu tüzel kişiliklerinin pazar payının bu hükümde belirtilen sınırlardan muaf tutulabileceği hükmü düzenlenmiştir.

7 nci maddenin (b) fıkrasının (1) numaralı bendi LNG terminal işletmeciliğinin depolama faaliyetinden ayrılarak yeni bir faaliyet olarak tanımlanması nedeniyle revize edilmiş, ayrıca sistemin emniyetli ve verimli bir şekilde işlemlerini sağlamak maksadıyla piyasada faaliyet gösteren tüm şirketlerin birbirleriyle Kurumun belirleyeceği esaslar dahilinde bilgi paylaşabilmelerinin yolu açılmıştır.

7 nci maddeye eklenen (e) fıkrası ile, abonelerin doğal gaz arzında kesinti olmamasını sağlamak maksadıyla dağıtım şirketlerinin doğal gaz alımına ilişkin hususların Kurum tarafından düzenlenebilmesi hükme bağlanmıştır.

MADDE 6- 4646 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde serbest tüketici, yurt içinde herhangi bir üretim şirketi, ithalat şirketi, dağıtım şirketi veya toptan satış şirketi ile doğal gaz alım satım sözleşmesi yapma serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanmaktadır. 8 inci maddenin (a) fıkrasının (1) numaralı bendinde daha önce bir milyon m³ olarak tanımlanan serbest kullanıcı limitinin, her yıl Kurul tarafından değiştirilebileceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca kullanıcı birliklerinin, tüketim miktarına bakılmaksızın serbest tüketici olarak sınıflandırılması uygun görüldüğü için "kullanıcı birlikleri" ifadesi söz konusu bentten çıkartılarak (5) numaralı bent olarak Kanun metnine eklenmiştir.

8 inci maddenin (a) fıkrasına eklenen (6) numaralı bent ile, daha önce herhangi bir sınıflandırmaya dahil edilmeyen dağıtım bölgeleri dışındaki tüketiciler serbest tüketici olarak tanımlanarak söz konusu tüketicilerin durumu açıklığa kavuşturulmuştur.

8 inci maddenin (a) fıkrasına eklenen (7) numaralı bent ile, dağıtım bölgeleri içinde kalsa dahi CNG ve LNG kullanıcılarının serbest tüketici olabileceği hükme bağlanmış ve piyasada bu konudaki belirsizlik sona erdirilmiştir.

MADDE 7- 4646 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde mevzuata aykırı durumların tespit edilmesi halinde uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir. Maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen ceza miktarları mevcut piyasa şartlarına göre güncellenmiş ve (a) bendinin sonuna eklenen paragraf ile tarifelere ilişkin Kuruma sunulacak verilerin yanlış ve yanıltıcı olmasının önlenmesi hususunda yaptırım düzenlenmiştir.

4 üncü maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile, piyasada gerçekleştirilen tüm faaliyetler için yazılı sözleşme zorunluluğu getirilmiş olup birinci fıkraya eklenen (g) bendinde sözleşme yapılmadan faaliyet gösterildiğinin tespiti halinde uygulanacak yaptırım

düzenlenmiştir.

Birinci fıkraya eklenen (ı) bendi ile, telafisi güç veya imkânsız sonuçlar doğurmuş veya doğurabilecek fiillerin tespiti halinde Kurumun ihtar etmeksizin yaptırım uygulayabileceği hükme bağlanmıştır.

Birinci fıkraya eklenen (j) bendi ile, daha önce belirlenmemiş olan, piyasada lisanssız ve sertifikasız faaliyet gösterilmesinin tespiti halinde uygulanacak yaptırım düzenlenmiştir.

Birinci fıkraya eklenen (k) bendi ile, depolama yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak yaptırım düzenlenmiştir.

Birinci fıkraya eklenen (l) bendi ve 9 uncu maddeye eklenen ikinci fıkra ile, dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyetlerine ilişkin mevzuat ihlalleri kapsamında uygulanacak yaptırımlar düzenlenmiştir.

9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile, mevzuata aykırı birden fazla fiil birbirinin nedeni veya sonucu olarak gerçekleşti ise tek bir fiil olarak dikkate alınacağı hükme bağlanmıştır.

9 uncu maddenin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkralar ile, yaptırımlara ilişkin düzenleme detaylandırılmış, lisans ve sertifikalar için farklı oranlarda yaptırım oranları tanımlanmıştır.

MADDE 8- 4646 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde piyasa faaliyetlerinde uygulanacak tarifelere ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. İlgili maddede yapılan düzenlemelerin zaman içerisinde piyasada oluşan yapıya cevap vermesi amaçlanarak söz konusu madde revize edilmiş ve yeni tarife türleri tanımlanmıştır. Ayrıca, tüketicilerin bilgilendirilmesine yönelik hususlar düzenlenmiştir.

MADDE 9- 4646 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (a) fıkrasına eklenen paragraf ile, BOTAŞ'a ait stratejik ve ekonomik öneme sahip tesislerin BOTAŞ adına tescili ile, tesislerin güvenliğinin ve mülkiyet birliğinin sağlanması ile ortaya çıkacak muhtemel kamu zararlarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

12 nci maddenin (b) fıkrasında tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde ilgili kamu idarelerinden alınabilecek tüm izinler ve bu izinlere ilişkin genel usul ve esasları da kapsayacak şekilde ve kanun yapım tekniğine daha uygun olarak düzenlenmesi amaçlanmıştır.

12 nci maddenin (e) fıkrasında BOTAŞ'ın yeniden yapılandırılması sürecinde yaşanması muhtemel sorunların önüne geçmek maksadıyla düzenleme yapılmıştır.

12 nci maddenin (g) fıkrası ile, BOTAŞ ve BOTAŞ'ın yeniden yapılandırılması sırasında kurulan tüzel kişiliklerin doğal gazla ilgili alacaklarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde devam ettirebilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

12 nci maddeye eklenen (ı) fıkrası ile, belediyeler ile dağıtım şirketleri arasında oluşabilecek ihtilafların giderilmesi amaçlanmış ve (j) fıkrası ile de 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 26 ncı ve 27 nci maddelerinde EÜAŞ ve TETAŞ için yazılan hükümlere benzer bir hükmün BOTAŞ için de yazılarak BOTAŞ'ın mali durumunun yakından izlenerek gerekli önlemlerin alınması amaçlanmıştır.

MADDE 10- 4646 sayılı Kanuna eklenen 12/A maddesi ile, doğal gaz arz güvenliğinin teminine ilişkin tedbirlerin alınmasından kimin sorumlu olacağı, doğal gaz arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik usul ve esasların nasıl düzenleneceği ve söz konusu sürecin izlenmesi ve değerlendirilmesi hususlarına açıklık getirilmiştir. Bununla birlikte, ulusal sistem operatörünün görevleri ve söz konusu görevlerin uygulamasına ilişkin usul ve

esasların nasıl düzenleneceğine ilişkin hükümlere yer verilerek ulusal enerji arz güvenliğimizin riske edilmemesi bağlamında etkin ve hızlı karar süreçlerinin oluşturulması amaçlanmıştır.

4646 sayılı Kanuna eklenen 12/B maddesi madde ile, doğal gaz piyasa işletmeciliği ayrı bir faaliyet olarak belirlenmiştir. Doğal gaz piyasalarının işletilmesi, söz konusu piyasalarda gerçekleştirilen faaliyetlerin mali uzlaştırma işlemleri ile diğer işlemlerin kim tarafından yürütüleceği ve yükümlülükler düzenlenmiştir.

4646 sayılı Kanuna eklenen 12/C maddesi ile, son kaynak tedariki ve son kaynak tedarikçisi olarak belirlenecek lisans sahiplerinin hak ve yükümlülükleri düzenlenmiştir.

MADDE 11- 4646 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (b) fıkrasında 6326 sayılı Petrol Kanunu, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu yürürlükten kaldırıldığından gerekli düzenlemeler yapılmış ve 6491 sayılı Kanunla uyum sağlanmıştır.

MADDE 12- Mevcut Kanun hükümlerine göre dağıtım faaliyeti hariç BOTAŞ'ın dikey bütünleşmiş tüzel kişiliğinin 2009 yılı sonuna kadar devam edeceği bu tarihten sonra BOTAŞ'ın yatay bütünleşmiş tüzel kişiliğe uygun olarak yeniden yapılandırılacağı ifade edilmekte iken uygulamada söz konusu yeniden yapılandırma işlemi gerçekleşmemiştir. Geçici 2 nci maddede yapılan değişiklikler ile, BOTAŞ'ın tüzel kişiliğinin devam edeceği süre tanımlanmış ve söz konusu süre sonunda ortaya çıkacak yeni tüzel kişilerin görev tanımları yapılmıştır. Bununla birlikte, yeniden yapılandırılma sürecinde personel, varlık, kaynak, menkul, gayrimenkul, araç, gereç ve malzemelerin devir işlemlerinin nasıl gerçekleşeceği hükme bağlanmış ve mevcut kontratlarından doğan yükümlülüklerinden dolayı BOTAŞ'ın mağdur olmamasını sağlamak için düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca, BOTAŞ'ın mevcut doğal gaz alım ve satım sözleşmeleri ile söz konusu sözleşmelerin kontrat ve miktar devirlerine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

MADDE 13- 4646 sayılı Kanuna eklenen geçici 6 ncı madde ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce BOTAŞ tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre başlatılmış olan ve BOTAŞ'ın yeniden yapılandırılması sırasında kurulan tüzel kişiliklere devredilen doğal gazla ilgili alacakların aynı Kanun hükümleri çerçevesinde devam ettirebilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Geçici 7 nci madde ile, depolama faaliyetinden ayrılarak yeni bir faaliyet olarak tanımlanan LNG terminal işletmeciliği ile CNG ve LNG faaliyetlerine ilişkin önceden verilmiş lisansların, söz konusu değişikliğe paralel olarak düzeltilmesi hükme bağlanmıştır.

Geçici 8 inci madde ile, depolama ve LNG terminal işletmeciliği konusunda yapılacak yatırımların teşvik edilmesi hedeflenmiştir.

Geçici 9 uncu madde ile, 5 inci maddede yapılan değişiklikler çerçevesinde Kanun hükümlerine göre önceden verilmiş sertifikaların tadil edilmesi hükme bağlanmıştır.

Geçici 10 uncu madde ile, 4 üncü maddede yapılan değişiklikler çerçevesinde yazılı sözleşmelere ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi hususu hüküm altına alınmıştır.

Geçici 11 inci madde ile, İGDAŞ'ın özelleştirilmesinde takip edilecek yöntem hükme bağlanmıştır.

MADDE 14- Yürürlük maddesidir.

MADDE 15- Yürütme maddesidir.

